

כָּנוֹפֶת לְיוֹחֵן לַרְבִּים

י"א ניסן תשל"ב - יובל השבעים

אלו שזכו לשוחות בבית חיינו באותו תקופה מיוחדת - תקופה 'שנת השבעים', ייעדו פה אחד שלא ניתן לבטא במילים את רגשות החסידים באותו העת. התהוושה שרורתה בחול האoir עוד בחודשים שקדמו ליום הבahir י"א ניסן תשל"ב, תחוות הרגשות מגודל היום, מחד, ורגשות השמחה העזים והבלתי ניתנתים לשיעור ש'סחפו' את כל המציאות היומיומית, מאידך.

הrixוקוד הסוער שהתרפרף לו בmozachi שבת הגדול,ليل י"א ניסן תשל"ב, יום ההולדת השבעים של הרב, ריקוד שנמשך כל הלילה - אינו אלא בטוי סמלי של הרגשות העזים שחשו החסידים באותו עת. כל חסיד ה"אויפגעהויבן" טפח מעל לקרקע. 'שבת הגדול' מלאת הגילויים, אותו ליל י"א ניסן בלתי נשכח ושירות הניגון 'בר ה' חסיטי' אל מול פני הקודש במהלך הפרקענונגין, הם זכרונות עזם שנחרתו בלבות כולן.

בعالם כולם, הבוגרים ב-770, השלוחים הרבים הפוזרים בכל רחבי תבל, הכל הבינו שמדובר במשהו יוצא דופן. למגורי, והחלו לפעול בהתאם.

רשימת החלות שჰציעו לובי צא"ח בני,
נאדיות ארליך משפט ואמיקין

התעוררות עולמית

כבר מתחילה השנה החלו קהל החסידים מכל קצווי תבל בהכנות לקראת היום הנshawב, דבר שבא לידי ביטוי במחשבה על 'המתנות' אותן יעניקו לרבי לכבוד היום. באה"ק למשל, ראשיתה של התעוררות היהתה בכינוס השני של צא"ח שנערך בכ"פ מרכז וחסן והוקדש באותו שנה כולם לסגולה המיחודת של השנה 'שנת השבעים' ולהצעות מעשיות 'لمתנות' ראויות לרגל כך.

החלטות הכינוס פורסמו לאחר מכון בהודעה מסודרת לציבור אנ"ש, ובין החלטות נמננו: הוספה בנתינת צדקה בסכום שבועיים ל'קרון השבעים' על דעת הרב, הוספה בלימוד נגלה וחסידות בספר שבעים, השפעה וקירוב יהודים - בייחוד באמצעות מבצע תפילין - בספר שבעים, וכן-כן החלטות נוספות בנושאים חשובים כתיקון חוק 'מיهو יהודי' ועוד.

כל אחד מבלי יצא מן הכלל, החל מהילדים הקטנים הלומדים 'בחדר', התלמידים הצעירים בישיבות חב"ד

ולכבוד היום הגדול, גמרנו
לימוד 70 עמודים!

"לאחר חג הפסח התגלתה לנו הפתעה נעימה, כשהשלה הרבינו ג' ניסים לכל אחד מהילדים שהשתתפו בלימוד, ובתוכו מכתב כליל-פרטני. גם לבני הכיתה הנמוכה יותר, שהכינו גם הם

"מתנהה" משליהם, שלח הרבי סיידור לכל אחד, ובתוכו מכתח תורדה" (הסידור והתניא, יחד עם המכתבים, נשלחו לילדיים מכל רוחבי תבל כהוקרה על מתנותיהם²).

תלמידי הישיבה המרכזית ב-770 לא נחו אף הם וקיבלו החלטות שונות. בתחילת חודש אדר, קבעו בכל עיר בסיום סדרי הישיבה לימוד בן שבעיםDKOT, מותך הלוקוטי שיחות' שיצאו לאור עד אז. הלימוד העיוני בתורת הרבי התרחב והביא להקמת 'מערכת הערות התמיינים ואנ"ש', פרשה הקובעת ברוכה לעצמה.³

דיעה שהתפרנסה על ידי צאי"ח נו' יורק בעיתונות האמריקאית הקוראת לציבור להסיק בקיום הטעמ"ץ כמתנה לנכבד ו"א ניסן (באדיבות ארליך משפט ורשות)

ממן יראו וכן יעשו

ההתעוררות יכולה הchallenge מצד החסידים ואצל חלקים
לוותה בחשש מסויים שאולי הדבר לא יהיה לרוחו של
הרבי. הרגע מעט חוסר ביטחון, שיתיכן והשתורעם הרב
משמעותי של הרבי קצת מוגזם. אולם באמצעות החורף,
כבר החלו לטפטף את אט בטויום מפורשים של קורת רוח
מהרב כי שיטילו את החשש למג'רי.

במהלך חודש טבת, החליטו תלמידי כיתהו של המשפיע ר' פיניע קארבי במתיבתא האלי תורה تحت מתנה משותפת לרובי לכבוד י"א ניסן הקרב. הם קיבלו על עצםם יחד, שככל אחד ישנן שבעים שיחות של הרבי בעל פה, וכמו כן למדו את כל מסכת בבא קמא בעל פה עד י"א ניסן. באשר לחשש כיצד יתקבל הדבר בעיני הרבי, הם היססו לכתבו על כך יחד, והחליטו שהتلמיד הבא שיוכנס לרבי ליחידות יכתוב את על ה'עטעל' שיגיש בשם כולם.

זמן קצר אחר כך נכנס התה' יוסף י'צחק איטקין ליחידות לרגל יום הולדתו וכותב על כך בפתח שמסר לרבי. כאשר הרבי קרא זאת אמר "דאס וואס דו שרייבסט וועגן יי'א ניסן, סייז גלייעך זאך, און גורם נחת רוח, וממנו יראו וכו' יעשו". מיד כשיציא מהיחידות וחזר על דבריו הרבי עורה הדברת התפעלות מיהודה, הייתה זו ההזדמנויות הראשונה בה הביע הרבי את שביעיות רצונו מכל הנעשה והדברים בבריתו רוח חיימן מוגדרים ברל בהרכות ל'יא ניכר⁵.

אולם לשיא הגיעו הדברים, בעת שהחלה הרבי לדבר על כך בצורה מפורשת ברבים, במהלך התוועדות חוג הפורים. ה"ז כבר בתוך ה'שלושים יום לפני החג, ובאמצעו אחת

"בנוגע לאלו השואלים על דבר יום הולדת, הרי שכך
המקום להעיר ולהאר שעליהם לקשר את זה עם עניין של
הוספה בלימוד התורה. זו בנגלה דתורה והוא בפוניות

תד.

בכתבה 'שי למורה'.

4. מפי בעל המעשה,

5. מפי ר' יוסף יצחק ס

5. מפי ר' יוסף יצחק כצמאן.

הتورה. ועל אף
שלכאורה אין
מתאים לפרט
ולבקש איזה סוג של
מסתנה רוצחים לקבל,
באעפ"כ, היהות וכוונת
הנותנים היא בודאי
לגרום נח"ר אצל
המקובל, הרי שהי
דבר נכון וטוב וישר
וכיו', שיקשרו זאת
עם הוספה בלימוד
התורה".

באותם הימים כתוב
הছון ר' משה שי'
טלבישבסקי לרבינו
שלקרת י"א ניסן
הוא חיבר מילימ
מפרק ע"א בתהלים
לניגון חב"ד ידוע.
במשמעותו אמר
לו הרבי שישיר את
זה וויאה אם הניגון
מתתקבל. סך הכל
חויבו לקרוא י"א
ニסן ארבעה נגונים
על פסוקים מפרקו
החדש של הרבינו,

עקב הפעיות הבוטה. ..הרט לחדוד שבקשת הרבי שליט"א היא השגרת
אתה יתיר עליי קשורות וכוכביס בלבmodo הנורא - כי היא חמי וארוך מימי,
ובנחתת צדקה - שוא לאלהות המצוות" מודעה שופטה בעיתונות הכלילית
שפונה איגודן ללבך, ודרישה צחורה שפונה אתה כל בראת אלולא שלוחה
תנתנה לך רוחותה ללבך, ודרישה צחורה שפונה אתה כל בראת אלולא שלוחה
לכבודך ובדבוקתך, ודרישה צחורה שפונה אתה כל בראת אלולא שלוחה
לכבודך ובדבוקתך (עמ' 24).

“הקורות רוח
מביקוריו כאן
בימים אלו”

אחד שהגע לבי
ח'ינו על-מנת להשתחרר
בחגיגת יובל השבעים,
ומכח להענה מיום אחד
מהרבי:

ויה"ר שיהא ג"כ
לתועלת הרבים (נוסף על שכל יחיד - עולם מלא
בניא)

ודאי נת' מכתב הברכה.

שמדובר בمعنى שמחה בחיק המשפחה, והרבי כולל אותם
בכל זאת בשמחתו האישית...

בעצם העובדה שהרבី מתוויעד באופן מתוכנן עם
החסידים ב'יא ניסן, ה'י כדי לעורר התרגשות רבה. על אף
ההעובדה שגם בשנים עברו ערך הרבי התווועדות לרוגל יומ
הולדתו, היו אלו התווועדות פתאומיות ומצומצמות. לאור
זאת, ניתן רק לשער מה חוללה הבשורה הטובה על
של התווועדות, בכל קהילות אנטיש ברחבי תבל.

בימים הסמוכים ל'י"א ניסן, ארוזו רבים מאנ"ש את
מצוותיהם ובאו מקרוב ומרחוק לחצרכו קודשנו, 770
היה מלא מפה אל פה, לתפילה מעריב בליל שישי, כביר רד'
הרבי - שלגrial - לזאל הגדול עקב ריבוי האורחים, הי'
זהה הפתיח לשרשרת אירוחי היום-טוב שבפתחה.

כאמור, י"א ניסן תש"ל י' חל להיות במוצאי שבת קדש. בערב שבת, הוציא הרבי מכתב כללי שנשא את התאריך י"א ניסן בו תחיתוך למאמר חז"ל 'אדם לעמל פולוד', נושא אותו ירוחב הרבי בהתוועדות הגודלה שתתקיים בימים הראשונים.

כהוספה ל'ליקוט' שיצא לקרהת שבת הודפס חלק משיחת ש' פ' וישלח, ט' יז' כסלו תשכ"ט. באותה התווודות הודה הרבי למברכים הרבים ששיגרו את איחוחיהם במלואות ארבעים שנה לנישואי הרב הירבנית⁹, והרב ביביון העמינה לברכות "כבר מילתי" אמוריה וכו'. בהמשך הדברים ב乞יש לקשר את הברכות עם הוספה בתורה תפילה וצדקה. בשעתו הורה הרבי לפرسم את הדברים¹⁰, ובהמשך לכך הגי' את השיחה באידיש, כעתה, הגי' אותה הרבי שוב לה' ק.

פרק ע'א: 'בר' ה' חסית', 'כמופת הייתי', 'אבא בגבורות' ותרננה שפתח!'. אלולים בעט התהווודות ה'י ניכר שאט הניגון 'בר' בצורה Miyohdat, והקהל ניגן אותו בתלהבות עצומה בעידודו הנמרץ של הרבי.

לחמות פני מלך

התכוונה הרבה במצוון דרכם
משמעותו זה - שביעים
שנה להולדת הרביה, לא
היתה נחלה ליבואווטיש
 בלבד. ככל שהחלק והתקרב
 המוענד, ראשי ערים,
 מושלים ונכבדי ציבור
 נוספים החלו לשגר לרבי

"אַת אֵיכָוְלִים הַלְבָבִים". עֲדָה נִיסְן הַתְּקִבָּלוּ מְאוֹת מְכֹתְבִים וְאֶגְרוֹת בְּרָכה. כמעט כל ראייר בישראל כמו גם נכבדים אחרים, חשו צורך להלמינות על המברכים. מתוך הכרה בגדלוֹתוֹ והשפעתו של הרבנית של הרב. אלכום ובו ברוכות מגדרי ישראל רבים ממבקרים המשל היישראלי הוכן לראשונה⁶, ונמסר לרבינו ר' שלמה מיידנצ'יק שعمل על הכתנה.

היו גם נכבדים שוננים שלא הסתפקו בכך וטורחו לשגר את בריכתם לרבי באמצעות שליח איש". וכך נציגו של נשיא אורה"ב ריצ'ארד ניקסון הגיע לביקר את הרבי הספר היהודי הנודע הרמן ווק⁷, ומיל שכהן אז כשביר ישראל בארה"ב, צחק רבין, נשלח לביקר את הרבי בשם ממשלת ישראל, וכן למסור פרישת שלום חמה מהperfidient הירושלמי שוז"ר.

באשר החשוו אף הם בתוכנה הרבה, פרסמו כתבי העת היידועים מאמריהם שלמים לדמותו של הרבי ודיווחים על ההתרכחות ההיסטורית בתנועת ליבאויטש. גם ממערכת הניו יורק טיימס, נשלח ל-770 כתוב על מנת לסקור את אירוני "א ניסן. כתוב זה אף זכה להיכנס לרבי ליחידות לאחר מכן על מנת לראות את הרבי לככבה שפרסם.

יום טוב בחצרים

ימים ספורים לפני היום המchioל⁸, התבשרו החסידים שהרביע יעורך התהוועדות מיויחدة לכבוד י"א ניסן. יחד עם ההודעה אף הגיעה הוראה ברורה שלא לפרסם זאת בשום כלlei תקשורת ולשמור את הדיעתתו בתוכן ציבור החסידים. קייתה זו הוואה חריגת, שכן שאר התהוועדות המתוכננות בימי חול התפרנסמו, אולם את המיעמד הזה בחר הרב לchargוג בחיק המעגל הקרוב. חסידים רבים הגיעו בכך,

ראה לקמן בכתבה 'ואברכה מברכיך'.

ראה לפקון בכתבה 'ואשרו אתכם כל הגויים'.

משמעות חדש, שכן עד אותה תקופה כמעט ולא דיבר הראי על עניין שבע מצוות בני נח, ובאותה עת החל לעורר על כך.¹³

במהלך התהוועדות התייחס הראי מפורשות ליום הגדול שבעוד שבעות ספרות יפרוש את כנפיו. הי' זה וזה ממש לקראת סוף התהוועדות: "בונגע צו מארגן וונטאג, ואס דאס איז דאך אים חשוב לעצמו", אמר הראי לפעת למולו הרבה התרgesות, "הנה, אלו שיקבלו על עצם להניח תפילין, הנני נתן להם זוג תפילין כשרות, אולם בכדי שלא יהיו הנמא דכסופה, מבקשים שהמקבל יתןشكل אחד, ובארצות הברית דולר אחד. ורקחו מהם את הכתובה וישתדלו שביעוד יומיים יהיו התפילין אצלם".

במושג'ק ליל י"א ניסן, לאחרי שישימו לערוך את ה"חורה" על הפארברענגן, התקיימו ב-777 התהוועדות חסידים. האוירה באותו לילה דמתה לשמחת תורה והריקודים נמשכו עד שעות הבוקר המוקדמות. שמחה זו, הייתה כהמץק ובשיאה של התקופה המיאודדת, רווית ההוד, שקדמה ל'א ניסן' שנת השבעים.

באוטו לילה, נכנסו זקני החסידים לביקר את הראי בשם אנ"ש וככל ישראל לריגל י"א ניסן. בעת שנסכנו, הבהיר הראי שרבבה של קראון הייטס - הרב זלמן שמעון דבורקין נעדר, וביקש לקרוואו לו מביתו. לביקשת הראי, הרב דבורקין אף נשא מסטר דקota בחזרתו הקדוש גם לאחר צאתם מהחדר. כמו כן, נכנסה משך הלילה קבוצה מאנגליה בראשות הרב נחמן סודאך, על מנת למסור לראי את ספר התניא שהודפס באנגלית לכבוד י"א ניסן [על כך ראה במסגרת].

אבא בגבורות'

למחמתה, ביום ראשון, נסע הראי לאוהל לפני הצהרים. לפני נסיעתו לאוהל הלק הראי לבנק הממוקם מעבר

ל"ה כל גברותך. וכבר סלתי' אמרה במתוך עז ואבדקה (ח. פקודה הביבון) בברכיה, בברכה של הק' פטנטה פרכובת כל האגאלז וויליאם לירון.

"וכמצו' בוארנה" חוספת בנט'ק בשול מכתב שלח הראי ב"א ניסן תש"ב לוב חזן בمعנה לברכתו

בבשנתה התקיעים העוסקים במספר ארבעים (שנאמרו אז בקשר ל"ד כסלו)¹⁴. הי' נדמה שהזה מעין 'מענה' לאחולים הרבים שהגיעו מכל פינה. ראוי לציין שבשלוי כמה מכתבי תודה ששיגר הראי על ברכות שנשלחו ל"א ניסן¹⁵, ציין ל'מצורף זה' בו מבואר המענה לברכות, וככל הנראה הכוונה לשיחה זו.

שבת הגדול

בשבת הי' 777 עמוס אף יותר מבחן החגים והאוירה הייתה בהתחם, גם סדרי התפילות היו בשל יום טוב. במולך התפילה עוד הראי בידו הקדשה את שירת 'האדרת והאמונה' שבעשו עוד הייתה שמורה לחגים בלבד, קריית הتورה הייתה בספר תורה של משה' ובתפילת מוסף שרנו הוא אלוקינו', דבר שאף הוא הי' נדיר באותה שנה.

МОבן מאליו, שההתהוועדות באוטה שבת הייתה אף היא מיחודה במיניה. במולך התהוועדות דיבר הראי על הפסוק 'בר ה' חסיטי' מהקאנטיל החדש. בהמשך אמר הראי שני אמרים: הראשון הי' כעון שיחה, ד"ה 'למנצח לדוד להזכיר', פסוק מקאפיטל התהלים שאmirתו מסתיתית. והשני - ד"ה 'בעשור לחודש' שעוסק באותו נושא של המאמר שאמר הראי למחורת, ד"ה 'ב'יום עשתי עשר'.

במהלך השיחה השני, שעסקה בנס שלצרכו נקבע 'שבת הגדול' - 'למוכה מצרים בבכורייהם', דיבר הראי על החובה המוטלת על עם ישראל לדאוג לכך שבני נח יקימו את שבעת המצאות בהם מחזיכים. דברים אלו היו גם כהמשך למכתב כללי שיצא בעבר שבת ובו נזכר הנושא. הי' בכך

11. השיחה באידיש ובלה"ק הודפסה בלק"ש ח"ה ע' 422, 422. 12. לדוגמא לרב יוסף בער סלובייצ'יק ולרב שלמה יוסף זווון.

"ואם אויר לייגט אוועק אייער תורה ועבודה בשבי טובת הרבים"

במהלך התהוועדות שבת אמר הראי דברים מיוחדים מאוד אוזות נשיאי ישראל. הי' זה בתוך המאמר הראשון שעסק בקאנטיל התהלים שאmirתו הסתיימה, 'למנצח לדוד להזכיר'. הראי הביא את דבריו המדרש על הפסוק, מדרש אותו ביאר הראי במאמר המפורסם 'ב'יום עשתי עשר' שאמר שנה קודם לכן, ב"א ניסן תש"א, ואליו אף ציין במכתבים הכליליים שנכתבו ב"א ניסן תש"ל, תש"א, ובמכתב כללי שיצא בעבר שבת זו:

"משל מלך שה' לו צאן וכעס עליהם גירש את הצאן והתרтир את הדיר והעביר את הרועה, אחר זמן נס הצאן ובנה את הדיר ולרועה לא הזכיר, אמר הרועה הרי הצאן מכונסות והדיר בנוי ואני אני נזכר. כך אמר דוד למלחה

מן המזמור כי אלקים יושיע ציון ויבנה ערי יהודה הרי הדיר בנוי, ישבו שם וירשו וורע עבדיו ינחלוה ואוהבי'שמו ישכנו בה, הרי הצאן מכונסות, ואני אני נזכר לך אמר דוד למנצח לדוד להזכיר".

את הסיבה לכך שהרועה איןנו מוזכר, הטיעים הראי באמצעות התורה הנשגבה אמר הבעש"ט בגין עdon על הפסוק "קומי אורי כי בא אוריך": "אתם נשאי ישראל, ואס איר לייגט אוועק אייער תורה ועובדת שביל טובת הרבים, ואס וועט זיין מיט איריך?" [אתם נשאי ישראל, המניחים על הצד את תורתכם ועובדתכם בשבי טובת הרבים, מה הי' אתם?]. הראי ביאר שישנו עניין הרועה איך שהוא קשור לכם?]. הראי ביאר שישנו עניין הרועה כן נזכرت, אך ישנו לצאנו - בני דורו, ומיציאות זו של הרועה כן נזכرت, אך ישנו גם את הרועה עצמו, שכן כיון הבעש"ט באמרו "וואס וועט זיין מיט איריך?", ועל מיציאות זו של הרועה מעורר דוד המלך, למנצח לדוד להזכיר. הראי הוסיף וביאר עניין זה בעבודת הי' של כל יהודי.

התכוונה העיקרית היא לקרה נשות אירופי שנות השבעים - התהוועדות המתוכננת לשעה שמונה וחצי.

אחר הצהרים, באורח נדר, הlek הרבי לספרי' ב כדי לראות את המתוונת שהובאו לשם. בחזרת הרבי ל-770 רקדו הבוחרים בזאל לעמלה, והרבי פנה אליהם ועודד אותם.¹⁵

כמו כן במהלך היום נתן הרבי למזכיר הריל"ג 500 דולר במזומנים על מנת לקנות בהם ספרים באותו יום, לכבוד יום ההולדת.¹⁶

15. מפי ר' יוסף יצחק רוגנו. וככל הנראה זו הפעם הראשונה הידועה שביקר בספריו, ראה יומן הריימר סוסובו כ"ח אדר תש"ה (הקשרו מוד).
16. ספר 'המזכיר' - ר' יהודה לייב גורנער ע' 139.

לכ癖ש. בשעתו דובר שהרב הלק לראות את צילום סיור הבעש"ט שהי' שמור שם.¹⁴

במשך שעות היום השתרך תור ארוך בכניסה למשרד של הרב חדקוב, בהתאם להוראת הרבי בהთהוועדות השבתiscal מוסד יקבל השתפות ע"ס \$ 71 בפועלות. המענק יועד לכל מוסד באשר הוא מבליbett על גודלו, וכל מי שהחזק במוסד כל שהוא שיש על ההזמנות לקבל השתפות חגיגית שכזו מהרב למוסד שבניהם.

לקרה שוכן של הרבי ל-770 החל גדול לרകוד בחוץ באופן ספונטני, והי' זה מוחזה חגיגי במינוחך. אולם

14. מפי ר' יוסף יצחק הבלין.

הכל הי' מכוסה עם מפה ובאופן מסודר. הדבר היחיד שהי' על השולחן, הייתה המגילה [של איחולים לכבוד י"א ניסן] שנשלחה מליבוראויטש במנצ'סטר. כפי שאני משער, זה לא היה במרקחה אלא בדוקא. הרב סודאך מסר את התניא, הרבי הודה לו, ונשא דברי ברכה ממשך דקות ולבסוף בקש להעניק לכל אחד מאיთנו ספר תניא בפורמט כיס² בתנאי שנעשה בו שימוש..".

בעת שניגש לרבי ר' מענדל פוטערפאס, שאל אותו הרבי "וואו אייז דיני איינקל?" [היכן הנכד שלך?], מיד יצא ר' מענדל ואמר זאת לריל"ג שקרה בקהל רם "ויסל ליבעראו, ויסל ליבעראו! הרבי קורא לך".

משיך ומספר הרב ליבעראו: "הרבי חילק בעמידה כשвидו חמיש או שש תנאים קטנים, כסיסים לחלק אותם התיישב, הושיט ידו לאחר כדיל' לקחת תנאים נוספים מהארגז שהי' מונח תחת הכסא, ונעמד להמשיך לחלק. כאשר עברתי, הרבי נתן לי תניא בשביבי, ותניא נוספת בשביבי אבי.

לאחר מכן ניגש לרבי ר' זלמן יפה ובקש להחליף את הספר שקיבל היהות והי' קרע בכריכת אותו תניא. הרבי נתן לו תניא נוספת אך מיאן קיבל בחזרה את התניא עם הקרע, והורה לר' זלמן לחת את זה לבנו אברהם".

להלן הר"ד מדברי הרבי באותו מעמד:

"ישר כה גדול עבורי הדפסת התניא בלונדון בפעם הראשונה, ותהי' זו התחלת טובה על הפצת המעינות בכל אנגלי, החל מלונדון ובכל מקום שהוא.

וכל עניינים אלו ביחס - ימשיכו ויפעלו בית מילא משיחא בקרוב ממש, ובחסד וברחמים, ובטוב הנראה והגולה, ונלך כולנו יחד, "בבנייה ובבנותינו", ו"כسفם וזוהבם", בכל האופנים שבזה למלילותא - לקבל פני משיח צדקנו, בקרוב ממש.

כדי שתהי' איזו השתפות בזה מצד' - אתן לך יא מכם ספר תניא שנדפס זה עתה, ובו נרשם התאריך י"א ניסן, שיישאר לモכרת, והעיקר - שלא ניחוחו ע"ג המדפת... אלא ישתמשו בו ללימוד".³

2. מהדפסה שנרכשה בכפר חב"ד לכבוד י"א ניסן.

3. קונטרס יעוד הנחות בהאקי ח' ניסן תשפ"ב.

ספר התניאanganoli

עד לשנת תש"ב נערכו בסך הכל 67 הדפסות של ספר התניא, אולם בסביבות חג הפורים תש"ב התקבלה הוראה מהרב שעד י"א ניסן יערכו עוד ארבע הדפסות: דפוס ס"ח במונטיאול, דפוס ס"ט בלונדון, דפוס ע' בארכז הקודש ודפוס ע"א בניו יורק, כך שיודפס הספר 71 פעמיים [יצויין], שבמשך השנים פנה הרב נחמן סודאך מספר פעמיים לרבי בבקשת רשות לעורך הדפסת תניא בלונדון, אך לא נענה]. מספר הרב יוסף יצחק ליבעראו: "בימים ישישי ט' ניסן בוקר, בעת שהגיע הרב מביתו מסר הרב סודאך לרבי את ספר התניא בגין עדן התחתון, הייתה זו הדפסה איזותית בכרכיה כחולת מהודרת מאד. דלת גן עדן התחתון הייתה פתוחה, כך שיכולה לראות את המעדן כולל מוקומי בזאל, והבחנתמי בקורס רוח מיוחדת שהאריה מפניו הקדושים של הרבי.

הרבי שאל אותו אם יש לו עותק נוסף, וכשענה בחשוב בבקשת הרב למסור עותק נוסף ב"י"א ניסן, לתומו חשב הרב סודאך שכונת הרבי הייתה שיגש במהלך ההთהוועדות שתהיירך ביום ראשון וימסור שוב את ספר התניא, אך בשבת בוקר ניגש אליו הרב חדקוב והסביר לו כי כוונת הרבי היא שייכנס במווצאי שבת לחדרו של הרבי יחיד עם אלו שנטלו חלק בהדפסה על מנת למסור לרבי את הספר. הרב סודאך אמר שהמדפסים אינם כאן, אך כל אנ"ש אנגלי השתתפו בעלות הכספי של ההדפסה ונמצאת כאן קבועה לא מבוטלת.

במווצאי שבת, לאחר קידוש לבנה נכנס הרבי לחדרו, והחל לhattasped קהיל רב מאנ"שanganoli במכותה הכנסה ובגן עדן התחתון. סביר ר' מענדל פוטערפאס והרב סודאך דחקו בי להיכנס גם, במקום אבי שהשתתף גם בהוצאות ולא התאפשר לו להגיע הנה, אך סיירתי משומש שלא רציתי להיכנס לרב ביל הכהנה רואי".

את שairע בפנים, מתאר ר' זלמן יפה ביוומנו:
"נכنسנו לחדר של היבי, והרב חייר אלינו במאור פנים. על השולחן הייתה ערימה גדולה של ספרים ומכתבים וכו', אבל

1. פגישה עם הרבי מס' 13.

בן ה' חסיטי'

770 הי' עמוס מקיר לקיר, יותר מכמו שהי'
אי פעם לפני כו. כמו כן היו רבים שלא מאן"ש
שהגיעו ליטול חלק בשמחת היום ולהשתתף
בהתוועדות המיווחדת. בין האורחים הרבים
שהגיעו הי' ניתן להזות אנשיים רביים מוכבדים,
ביניהם בניינים גדולים ואישי ציבור.

מיד בתחילת התוועדות, התרחש דבר לא
רגיל, שביטה את חלק הרוחות ואת הרגשות
הගאים של החסידים באותו הזמן: בדרך כלל
בכנית הרב להתוועדות זום, החסידים
שקט מוחלט. אבל, בהتواועדות זו, החסידים
לא יכולו להתפרק ואת הניגון החדש "בר ה'
חסיטי" שפרץ מהນוכחים בטבעיות טרם
נכנס הרב להתוועדות, המשיכו לשיר גם
בכניסתו של הרב... .

בשירה הראשונה פתח הרב בברכה ארכוה,
ובסוף שרנו החסידים את הניגון החדש
בהתלהבות, תוך כדי השירה הרימו הקהל את
הכוויות באמירת 'חחיים' לרבו.

עם תחילת התוועדות ביאר הרב באריכות
את הפסוק "אדם לעמל יולד" ודרשות חז"ל
בזה. השיחות היו ארוכות ועשירות מאוד,
בهم הסביר הרב בבהירות את התפקיד
שלשמו נברא האדם על אדמות, והמדרגות
הגבוחות אליו יכול הגיע עלי ידי זה, עד
שנעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית.
בשיחות אלו המשיך הרב וביאר באופן רחב
ביוור את הנקודה שנכתבה במקتب כללי,
מאוחר יותר, נקודות משיחה זו נוספו בשולי
המכתב.¹⁷

דומה שהדברים היו כעין 'bijar' והסביר
לשירה שיאמר הרב בהמשך, בה נתן
הרבי להבין שאין הוא מתכוון לחת חופש
מעבודתו, ואדרבה.

לאחר שיחות אלו אמר הרב מאמר ד"ה
'בימים עשתי עשר' ובסיום המאמר החל הקהל
שוב לנגן 'בר ה' חסיטי'.

הניגון נוגן בתלהבות והתעוררות מיוחדת,
כשכל הקהל עומד ורוכך על מקומו, וידי כל אחד מונחות
על כתפי חברו. במוחלך השירה הרב היבטי על כל
הnocחים אחד לאחר. הרב החל מצד ימינו וスクר שורה
אחרי שורה עד לראש הפירמידה, ואחר כך סקר באותה
צורה את העומדים לשמאלו¹⁸. קורת רוח מיוחדת ניכרה
על פני הרב באוטה עת, והמעמד נתקק בלב כל אחד.

שירת הניגון עוררה הדים רבים, וקטע הידאו המתthead
את אותם דקות ב-770, העמוס מלהכיל את המוננים,
התרפרם בשעתו בעולם כולם. הייתה זו הפעם הראשונה
בנה שארע משמעות של הרב באמצעות יידאו¹⁹.

ר' משה תלישבסקי ספר שלאחר התוועדות בקשה

ר' א נון של"ג

הרבי נ"ע קלטה מהניגון "בר ה' חסיטי" כפי שהושר
בהתוועדות, באמירה ששמהה כי השיר זהה מיווחד במיןו²⁰.

ע"א מוסדות

מיד בסיום הניגון התייחס הרבי לשירת הקהל באותה
נפאלות: "אוזו ווי ס'אייז דא א עניין וואס מ'דרף אים
ארײַנשטעלען מיט א שטאָרקייט, בmailto האב איך
געוווארטס ז'אל זיין א התערורות ניכר, אויך א התערורות
ニיכר בגלווי" [היות ושננו עניין שצורך להעמידו בתוקף,
בmailto האיכתי שתהא התערורות ניכרת, גם בגלווי]. את
התערורות בשלב זה של התוועדות, ניצל הרבי להכרזה
על הקמת 'ע"א מוסדות', הכרזה שתהפוך לגולת הכותרת
של התוועדות, וכמעט לשם נרדף לאירועי שנת השבעים:

20. מפי ר' משה תלישבסקי, היכל הנגינה ע' רצ.

17. בנט שנדפס (בגהגת הרבי) לאחר כמה שנים בהגש"פ.

18. מפי ר' יוסף יצחק גורנער.

19. מפי ר' מנחם מענדל גורנער.

והشمחים בשמחתו יברכו בנעימה

ההדרן¹ שאמור הרב הצעיר בתהוועדות על מסכת פסחים, הוגה על ידי הרב שנתאים לאחר מכון, כשנוסף בסוף הגدت הרב שיצאה אז מהדורה חדשה. בהערה בתחילת ה'הדרן' כתף שנדפס בהגדה, מצוין שאת הסיום ערך הרב ביום הולדתו השבעים ובעשויי הגליאן לכך מצוינים כמה מראוי מקומות שיש בפתחיהם 'נונן טעם' הן בעריכת הסיום, והן בכל אירועי שנת השבעים.

ראשית, מצין הרב הצעיר בהרחבת המושג יום הולדת, להערה ארוכהblk² בה מבואר שביום הולדת מזולג האדם גובר ובאופן רחב יותר מתקיים הדבר ביום הולדת של צדיק ביחס לכל אנשי הדור. ובקשר ליום הולדת שבעים מצין הרב לדבורי שווית 'חות אייר'³ העוסק בדיני סעודת מצווה, ופסק שסעודה שבגדר ספק סעודה מצויה, כגון סעודה בן שבעים שיש להסתפק ולא יחויב שהיא סעודה מצויה⁴ מתקבל גדר של סעודות מצויה באמצעות עריכת סיום מסכת.

mdi דברו בסעודות בן שבעים, מוסיף החות אייר שנראה בעיניו שביום הולדת שבעים מברך בעל יום ההולדת שהחניינו. בקשר לכך, מצין הרב בהערה לדברי ה'שולחן הטהור'⁵ הפסק שבעים הולדת שבעים יש לברך שהחניינו, ואף מוסיף "והעומדים עליו ויש להם טובות ממנה שהוא משפיע להם מזון וכיו"ב והם שמחים על זה יברכו בנעימה הטוב והמטיב בשם מלכות", הא חזינן, שהלכה למעשה מהויה يوم הולדת שבעים חג של ממש לא רק עבור בעל יום הולדת, כי אם עבור מושפעו כולם...

¹. חלק ה' עמוד 86, בשווי הגליאן להערכה.
². סימן ע', עמוד ר"ד.

³. סימן רכ"ג סעיף ז'.

'ומשה הי' רעה'

בין אירועי י"א ניסן המרומיים, אליהם נישאו עיניים מהעולם כולו. בלבית רגעי השיא בהם חגג נשיא ישראל באופן פומבי את יובל השבעים, מסתתרים גם א-אלן רגעים אישים של NAMES פרטיות שלא מזמן רועה הדור. כזו היא האנקדוטה המופלאה המתוארת ביוםנו של ר' משה חיים לוין: "בבוקר הי' לי חום ובצחרים הלכתי לד"ר זעליגסאהן, ואמר לי שאם אני רוצה ללכת הערב להתוועדות, אה' חייב לשחת, כי יהי לי קשה לעמוד. לפני מנוחה הספקתי לטבול במקואה, ע"פ שבמצב בריאותי ה'י נירה אסורה לי".

"בעת ההתוועדות ישbstyi כהוראת הרופא, אבל הרגשתי מאוד לא טוב. בעת אמרית המאמר נעמדתי. באמצע המאמר הרגשתי עוד יותר גרווע וציטני להקייא. ועה כסיטה את כל גופי. בשעת הניגון שאחרי המאמר הביט עלי כ"ק אד"ש עם חויך, כאומר שאשיר, ואח"כ עוד פעם. מאותו רגע נרגעתني למגרמי ומצבבי השתפר, והמחללה כאילו הוסרה למגרמי! ולא עוד, אלא שלאחר יום כבר הייתי יכול לתפקיד קריגל".

"בנוגע למה ששאלו שמכיוון שי"מ שנותינו בהם שבעים שנה", מה המקום ליחסן הפעולות לאחר מכן, לכארהו وهو הזמן לחסוב אודות מנוחה וכוכ' עניתי, ראשית - לא צריך להסתכל על ה'פספורט' אלא יש להסתכל כיצד מרגישים, ומה שיותר נוגע כמה מהשנים היו "שנים קיימים" (הרי אין זה 'קונץ' שייה כתוב ב'פספורט' או בטעות הלידה כמה וכמה שנים), יש לדעת שצורך להיות ה"בא בימים", כפי שמספר בזוהר, שבאים עם כל הימים עד שלא חסר אפילו יומא חדא.

اعפ"כ הר' מנהג ישראל תורה הו, ובפרט כדאיתא בחות-יאיר ומובא בפרי-מגדים בוגע לשבעים שנה, שם הפירוש כפשוטו, הר' שהמענה מה צרך לעשות לאחר מכן הוא: אמר בפירוש תיכף בהמשך הפסוק - "אם בגבורות", אשר מה שי' בחלישות בכל השנים לפני זה - ובשעה שעושים חשבון צדק הר' ידע איש בנפש"י - צרך אז להתחיל לעשות בהתקבות יתרה".

הר' פנה ב"בקשה, הפצרה ותחינה" להקים במשך שנות השבעים שביעים ואחת מוסדות חדשים וועර עלי כך בדברים נלהבים. הר' הוסיף ואמר "מסתמא ישנים כללו שמיד יתיראו... אך מצד העייפות מהריקוד והשירה - לא ישימו לב להתחביבות שלוקחים על עצמן, ובפרט שאין זו התחביבות, אלא ענין של זכות". וכן התבטא כי זה יהיה יותר קל ממה שחושבים.

בתור "חבר אני לכל אשר יראוך", הבטיח הרב השתפות של עשר אחוז מהוצאות הכרוכות בהקמת מוסדות אלו, השתתפות שתינתן מראש, שלא כריגל, על מנת שייעשה העניין בזריזות המרבית.

דרישה זו של הרב גורמה לדריכות רבה בקרב המשתתפים. הייתה זו הפעעה עצומה, ואתגר של ממש במושגי השנה, להגיע להקמת שבעים ואחת מוסדות חדשים תוך שנה אחת.

לפני שהחל הרב באמירת ה'הדרן', ניגש להיפרד מהרבו הרב שמחה עלבערג, יו"ר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה', שנכח בהთוויעות, ואמר שהוא חייב לעזוב ואני יכול להישאר עוד. הרב אמר לו שיש מה מואוד אם ישאר גם ל'הדרן' ונימק את האיחור באמירתו בכך שתחילת הי' נחוץ להציג את הדברים הנוגעים למעשה בפועל.

לאחר מכן, הרב ערך סיום על מסכת פסחים ובהמשך אמר שני شيء נוספים. באחת מהן קרא הרב ללימוד מסמיסירות נפשם של היהודים העומדים מאחוריו מסך הברול, ובמיוחד בענייני חינוך. כמו"כ, דבר הרב שעשה ארוכה אודוט הגזירה של 'מיוחה היהודי'.

את הזמן שבין השיחות ניצלו רבים בכדי לגשת ולברך את הרב. רבנים חשובים ואישי ציבור, כמו גם שלוחים של דמויות ידועות שייצגו את שולחיהם במעמד. היטיב לתאר זאת הרב חנוך גליצנשטיין בכתבה שפרסם בעיתון 'הצופה':

"אלפים באו להתוועד מאות מאות באו לברך את הרב באופן אישי. באו מושלים, באו שליחים מיוחדים, בתוכם הסופר הרמן ווק, שהעביר לאדמ"ר ברכה מיוחדת ממתה הפרזידנט של ארצות הברית, ריצ'רד ניקסון. בא נציגו של

JEM / יא נון תשל"ב 108301

הקדוש של הרבי. 'רכבת' של חסידים מפוזרים החלה עלולות במדרגות האחוריות של 770 לcombe העליונה, משם החוצה באמצעות דלת הכנסה הראשית ובוחרה ליאל הגדור בדלת הכנסה האחוריית. מאוחר יותר, ליוו החסידים בשירה את הרבי בעת שיצא מ-770 לרכבו ולאחר מכן נמשכו הריקודים עד אור הבוקר.

גם לאחר י"א ניסן, התרחשו מספר אירועים יוצאי דופן שהיו המשך לגילויים הנפלאים של שנת השבעים. במהלך חג הפסח התוועד הרבי בארבעת ימי היום-טוב, בשני ימי ההג הראשון וכמו שבשביעי של פסח ובאחרון של פסח (!), הי' זה דבר חד פעמי שלא היה לפני כן ולא נשנה מאז. בכל אחת מההתוועדיות אלו ביאר פסוקים מהקapiroט החדש, קאפייטל ע"א²¹.

במהלךليلות היחידות שהיו בתקופה זו מסר הרבי לכל אחד מהנכנים את המהדרה החדשה של ההגדה

²¹ בשבת מבה"ח אמר הרבי: "התוועדות זו באה בהמשך לההתוועדיות ד'יא ניסן ושבת הגדול... המשך, אבל לא דחגה" פ' שבאו בהמשך לההתוועדיות ד'יא ניסן ושבת הגדול... המשך, אבל לא סיום" (הוגה ונופס בלקיש' ח"ז ע' 235).

ראש העיר לנדי והגיש לאדמו"ר תעוזת הוקה מעירית ניו יורק.

הרבי קיבל את כולם לבכיותו, לכל אחד התאים מילת תודה. הוא גם קיבל אלפי מתנות מכל העולם, בתוכם אלבום מיוחד בו חתומים רוב שרי הממשלה וכל ה'מי ומ'י היישראלי".

לקראת סיום התוועדות הורה הרבי לנגן ד' בבות, דבר שבאותם שנים הי' נדיר ושמור להזמנויות מיוחדות. לאחר הרבי מלאו קומתו וركד על מקומו בתהבות. לפני צאתו, עוזר הרבי לנצל את הימים הספורים שנשארו לחג ל'מבעץ מצה שמורה", כן הזכיר שלפני שנפרדים מההתקנות זו, על מנת להתקבץ עוד הפעם בקרוב עבור עניינים שימושיים יש לברך ברכה אחרונה.

לערך בשעה 2:20 יצא הרבי מבית הכנסת, כשהוא מתחילה את הניגון "על אתה כמה וכמה".

ריקודי השמחה ב-770 נמשכו גם לאחר התוועדות. ובאופן ספונטני החלו החסידים להקיף בריקוד את חדרו

בבוקר של מחרת התוועדות, כמ' המוסד הראשון במסגרת תנוופה זו. ה' זה בית חב"ד בעיר סט. דיגו בקליפורני', של הקמתו הכריז מיד שליח הרבי לקליפורני ר' שלמה קוניין. במשך אותו יום נכנסו השלווחים לקליפורני יחד ליחידות והרבבי הוציא חבילת שטרות (כנראה בili בספר) ונתן להם כהשתפות בהקמת המוסד²⁴.

לאחר הפסק החל העיסוק האינטנסיבי בכך. חסידים בכל העולם החלו לעבוד מרץ על הקמת ה"ע"א מוסדות' והרבבי יסד את 'קרן ע"א מוסדות' ולא פסק מלעוז ולזרו

ר' ניסן ר' מילר

את העניין. בהתוועדות עבר חג השבעות הזכיר הרב פעם נספת את הקרון, והודיע שהשתפות בהוצאות של 'מחנות הקיץ', תה' גובהה יותר ותנווע בין עשר לעשרים אחוזים מסך הווצאותיהם [ביתר הרחבה על הקמת ע"א מוסדות' - ראה במסגרת].

מאורע נוסף, מיוחד במינו, התרחש בשmachת תורה תשלאג. בהקפות يوم שמחת תורה הסכים הרב שנוסף על מכירת הפסוקים "ופרצת" ו"הנני מביא אותך" יימכר גם הפסוק הראשון של Kapoortil התהילים שלו, "בר ה' חסיתי". הפסוק נקנה ע"י אחד החסידים לזכות התגלות הרבי כמשיח ודאי והצליח בכל המלחמות, כégorie 'מיهو יהוד' וכיו"ב. באמרית הפסוק כובד כמוון הרב.

לאחר שהכריז את הפסוקים "ופרצת" ו"הנני" המשיך הרב והכריז במנגנית פסוקי "אתה הראת" את הפסוק הראשון Kapoortil התהילים שלו "בר ה' חסיתי אל אבושה לעולם". לאחר שכל הקהל הנרגש חזר על הפסוק, המשיך הרב בഫטעה והכריז את שני הפסוקים הבאים בפרק: "בצדקהך תצליני ותפלני הטה אליו אונך והושענני" ה' הי' לי לצור מען לבוא תמיד צוית להושענני כי סלעי ומצדדי אתה"²⁵.

24. יומן ר' יעקב הורביזי, התקשרות לו.
25. יומן ר' משה חיים לוי.

"ונגע לנכילות העניין של שנת השבעים"

במשך שנת תשלאג, ה' המשפיע ר' שלמה הכהן זוח'י אברך צער לאחר שנת לימודים ביכול, ועז ה' רצונו לצאת לשיחות. וכשנכנס ליחידות, העלה זאת על הכתב והרבבי אמר לו: "מה אתה חושב? 'שליחות' זה הארץ מוזודת ולנסוע לאוסטרליה? אם תה' מסירות נשך כתהתי פה בישיבה, זו שליחות כמו באוסטרליה". הרבי הוסיף והדגיש: "אם זה היה' במסירה ונtinyה - זהו שליחות כמו באוסטרליה".

מאוחר יותר, כאשר הכריז הרב על הקמת ע"א מוסדות, ניסה ר' שלמה שב את מזלו וכתב לרבי: "כעת יש את כל ה'קאר' לגבי הקמת 'ע"א מוסדות' ואני רוצה לנסוע לשיחות וועלסוק בעניינים של הרב, ממש שלושה חודשים". הרב לא ענה לו והדבר הכאיב לו מאוד. בהתוועדות של הרב בי"ד כסלו, בכח ר' שלמה, בשקט כמוון, בינו לבין עצמו, והנה למחרת בבוקר בדיק יצאה לו תשובה מהרבבי: "האומנם לדעתו גיעה אשר תלמיד תומכי תמיימים יה' תמים כדorous אינו נוגע לנכילות העניין דשנת השבעים! לcottבו שאין בו חיים - זה מצד חל השמאלי ולא מצד העניין שבו הוא עוסק".

1. מפי בעל המעשה.

עם ביאורי הרב, שהודפסה בכריכה חגיגית על' נכתבת בהדגשה "י"א ניסן - שבעים שנה לכ"ק אדרמו"ר שליט"א".

שנת השבעים ואחד

airyouri אתו י"א ניסן כמו ביחסו שלא להישכח ונמנשו בחודשי הקיץ. בהתוועדות שבת מברכים אייר, וכן בתהווועדות ר'ח אייר הקדיש הרב דקוט ארוכות להוקרת תודה על הברכות והמתנות שהגיעו לכבוד י"א ניסן ואך הגי' שיחות אלו. כאמור, בחודש סיון שיגר הרב מכתבים לילדים מכל העולם ששלהו מתנות, באירוע תנייא לבוגרים יותר, או סידור לילדים הצעיריים. בכל התהווועדות שמ"י א ניסן ועד לחודש אלול באותה שנה, המשיך הרב לבאר פסוקים מה Kapoortil החדש, בכל התהווועדות פסוק אחר על הסדר, ואך הגי' זאת²², ה' זיה' תקדים וחידושים גדולים ביחס לשנים הקודמות²³.

אך ללא ספק, גולת הכוורת של הקיץ הייתה תנוופה ע"א מוסדות' שליחותה את חסידי חב"ד בכל קצווי תבל. כבר

22. שיחות אלו הוגשו ע"י הרב נידפסו כחטיבה אחת [יחד עם דברי התודה שנאמרו בשבכת מבר'ח' אדר']. בஹוטפל ללק'ו'ש ח'.

23. וזה מכתב ר' ולמן דומאן בקשר לתק'ה י"א ניסן תשכ"ח בבקשה "אין ש'כ' מבאר ונפרש פסוק רשי' זול על התורה, ע"י ראי שפרש את Kapoortil התהילים ס"ז אשר כל אג' והתמים בכל מרחבי תבל אמורים) הפסוק רשי' אשר הם רק חמישה פסוקים...". (לשםען און ע' (346)

'אם בגבורות' ע"א מוסדות

JEM 108302 | י"א פסן תש"ב

וביניהם: המוסדות לא צריכים להיות גדולים, אלא כל מוסד בכל תחום שהוא של תורה ומצוות והפצת היהדות ובלבדי "שיהי חדש"; על העשנים יש מעמסה גדולה, אך צריכים להצטוף עסוקנים חדשים; לאו דווקא הכוונה ל-71 מוסדות, אלא לכל הפחות 71, ויתר עד לכמה פעמיים ככה.

מיד החלו קהל החסידים ברחבי תבל לטcs עצה כיצד לישם בפועל את ההוראה החדשה, נערכו אסיפות והוקמו ועדים לעסוק בהזה. התחלת הפעילות בארץ-הקודש במבצע "ע"א מוסדות" הייתה בכינוס ארצי מיוחד לככל חסידי חב"ד ביום שלישי של חול המועד פסח בכפר חב"ד.

בכינוס התקבלה החלטה להקים בארץ הקודש לבדה לכלה"פ ע"א מוסדות ועלו הצעות שונות לדרכי הפעילות. בסיום האסיפה נמסרה הודעה לציבור המשתתפים, כי

"תש"ב - בקשר לשנת השבעים" מייסד "oved ע"א מוסדות"" (שלשלת היחס).

הוראתו הק' של הרב עלי-דרכו הקמת ע"א מוסדות התפשטה במחירות בכל ריכוזי אנ"ש ברחבי תבל, השלוחים ואנ"ש דיב כל אחר ואחר החלו לפעול במרץ ורב למימוש הדברים, היומה הנ"ל עורקה תנופה אדירה בכל עניינו הק' של הרב, מוסדות תורה וחסד קמו ונבנו בכל מדינה ומדינה¹.

تزוזה מיוחדת נפала במוסדות חב"ד באה"ק, שם גם ע"ד מיוחד, בנשיאותו של הרב, שERIC זאת הפעילות העצומה. כבר למחות ההכרזה על היומה החדש בעת ההთווועדות, ביום י"ב ניסן, נקראו ליחידות שניים מעס垦ני חב"ד המרכזים בארץ הקודש, ר' אפרים וולף ור' שלמה מידנצ'יק. בichiידות, שנמשכה שעתים, הגדר ופירט הרב את כוונתו בהכרזה על 'מבצע ע"א מוסדות' ובכך קיבל 'המבצע' את ממשותו הרחבה וההיסטוריה.

הקמת המוסדות החדשים, לא נועדה להכביר על עסקני חב"דקיימים, הבahir הרב. נדרשים עסקנים חדשים, أبرכים צעירים שיישליכו את עצם במסירות מוחלטת לעבודת הכלל והדבר יהפוך ללבית חיים, ללא הגבלת שעות עבודה וכדומה.

הרבי השמיע בפניהם מספר כלליים לפיהם יש לפעול,

המזהה בחת"ק של הובי על סך 71 דולר ל"תמה הארץ להקמת 71 מוסדות". (נאדיות ארכון משפחתי רסקין)

1. לשימות העניין, ראה בהרחבה קובץ ע"א מוסדות (oved אור וחום והתקשרות, תשפ"ב), מבוא לאג"ק חכ"ז,ימי תמים ח"ה.

"פעולות ממעשיות נדבאי" צילום מענה הרב לרב חנוך גלייצנסטין ביחס לבני שיבת תורת אמרת (נדיבותו
אוצרות - גלייצנסטין*)

בהתוצאות י"ד שבט תשל"ג עורר הרב את כל אלו שקיבלו על עצםם להקים מוסדות להשלים את הקמת המוסדות בשלישית החודשים שנתרו עד י"א ניסן. בקשר לכך ציין הרב כי בשנה גילה ישם רק חודשיים בין י"ד שבט ל"א ניסן, וכיון שהקב"ה 'אב הרחמן' הנה בשנה זו ישנו חדש נוסף להיווחה שנה מעוברת. כמו כן נתן הרב משקה מההתוצאות עבור האסיפה שהתקיימה אחר כך בקשר זהה.

כמו פעמים במשך השנה התענין הרב אצל עסקנים שונים אודות התקדמות הקמת המוסדות, וכן הבahir כי יש להשלים את הקמתם לפני י"א ניסן. לדוגמא, בקשר לסיום בניין ישיבת תורה-אמת בירושלים כתוב הרב לר' חנוך גלייצנסטין: "בתורה יצא מן הכלל ובאמ' יוגמר כהנ"ל עד ל"א ניסן תשל"ג יכנסו הנ"ל לסדר המענקים לע"א מוסדות ועוד זאת שישלחו - תיכף ל渴בלת אישור מכל הג' שכל החותמים במק[tab] זה - אחרים לכהנ"ל ובעיקר לשתאי פועלות ממשית נדבאי בונגע להכנסות וכו': מאה אלף ל"י ע"ח ה 10% השתפות בהוצאות מה אלף ל"י הלואה - עד שיקבלו מענקים הנ"ל וההכנסות אבל לא יותר מלשנה"?

השלב הראשון של המבצע הסתיים בי"א ניסן תשל"ג. באותו יום פרסם הרב חנוך גלייצנסטין מאמר בעיתון 'שערם' תחת הכותרת: "ח'ב"ד בסימן ע"א מוסדות" בו הסביר כי בשנה האחרונה נוסף ערך לשוני בסlang ח'ב"די - ע"א מוסדות'. הרב גלייצנסטין ציטט את הוראת הרב להקים ע"א מוסדות, וסביר את הפעולות שנעשתה בארץ להגשה מטרה זו:

"המשימה הוכתרה בהצלחה מרובה. בארץנו הקדושה הוקמו במשך שנת השבעים עשרות בתים ספר לחינוך ילדי ולידות ישראל על מבועי התורה והחסידות, הוקמו ישיבות חדשות, הושקעו מאות רבבות של אלף לירות בהקמת בניינים לשיכון מוסדות אלה, נדפסו עשרות ספרים, נוסדו בתים ח'ב"ד - מושגים חדשים בפועלות הח'ב"דיות בארץ, עשרות רבבות של ספריות נפתחו בכל רחבי הארץ, מפעלי קליטה רבים הוקמו לקליטת העולים החדשניים וביחוד עולי רוסיה, גרויז' ובוכרה. ובסיוםAMILAO ח'ב"ד בארץנו הקדושה את המשימה הקדושה שהוטלה עליהם בייסדים שביעים ואחד מוסדות חדשים במשך שנה אחת, 'שנת השבעים'".

בפועל, הוקמו בארץ למULA מכפליים מהמצופה ולסיכום המבצע הופק אלבום ובו צלומים של מוסדות ח'ב"ד וקהלות ח'ב"ד בארץ הקודש. האלבום "ח'ב"ד בישראל" מהוועה עד היום מסמך היסטורי מרשים המתעד את חי' ח'ב"ד בא"ק בשנים ההן.

המעוניין לסייע, מוזמן להגיע באסרו חג למשדרי הישיבה בלבד לאסיפה, בה ידונו כיצד לישם הלכה למעשה את הוראת הרב אודות הקמת "ע"א מוסדות". באסיפה זו עלו הצעות רכובות לגבי מהות המוסדות החדשים, רעיונות אלו נכתבו בדו"ח מיוחד.

בכ"ה באייר, התקיימה אסיפה נוספת במשדרי הישיבה בלבד, בה דיווחו המשתתפים על הנעשה עד כה בונגע לע"א מוסדות. כל אחד מה משתתפים דיווח על הנעשה במקומו ועלו הצעות חדשות. הוחלט גם להקים מטה ארצי למבצע ע"א מוסדות, ולחברי המטה נבחרו הרב זולף, הרב זושא וילימובסקי והרב ברוך גופין. האחرون נבחרו למרכז המטה, ובפועל ניוט וניהל את הקמת המוסדות. כעבור זמן צורפו חברים למטה גם הרב זושא פויינר והרב צבי רוטנברג. צווין, שהמטה הי' תחת נשיאותו של הרב, כפי שהופיע ב'בלאנק' הרשמי עליו נכתבו הودעות והנחיות המטה.

בשלב ראשוני החליט המטה לרכז רשותה לצוות לייסוד מוסדות חדשים, הן בקנה מידה ארצי והן בקנה מידה מקומי, ולרכז רשותה עסקנים פוטנציאליים המוכשרים ומוכנים להתגייס לשאת בעול הקמת וקיים המוסדות שייקומו. בשלב זה נשלח 'מכתב חזר' לאנ"ש בא"ק ובו בקשה להציג מוסדות שיש צורך ואפשרות להקיםם בשנת תשל"ב, בעלי אופי מקומי או בעלי אופי ארצי, תוך ציון הנימוקים המחייבים את הדבר. חברי המטה דנו בהצעות שהוצעו וגיבשו יחד רעיון אחד כדי לקדם הלכה למעשה הקמת כל מוסד.

בר"ח סיון נשלח מכתב מאוגדות חסידי חב"ד בא"ק לציבור אנ"ש בו נמסרה הוראה שהתקבלה מהרב, לפי עלי כל העוסקים בהקמת מוסדות חדשניים לשולחן מדי ראש חדש דו"ח מעשי מפורט על הנעשה בחודש האחרון.

כלל שהתקניות קרמו עור וגידים, נוצר צורך להציג סכומי כסף נכבדים למימון הקמת המוסדות החדשניים וכל אחד מאנ"ש התבקש לתרום לפחות לירוט למטרה זו. שבועיים לאחר הפני אל כל אנ"ש להשתתף במגבית, התקבלה במטה הארץ המאה בכתב ידו הקדשה של הרב בסך שבעים ואחד דולר כהשתתפות במגבית הכללית.

בחולף שלושה חודשים מההכרזה על הקמת המוסדות, בהთווותם י"ג תמוז, דבר על כך הרב שוב: עודד את אלו שכבר הקימו מוסדות או עכ"פ החלו בכך, ועורר את אלו שעוד לא החלו להיכנס לעניין ביתר שאת. הרב הורה שהמתפקידים בהקמת המוסדות או קרוביהם הנוכחים בתוצאות יאמרו לחיים.

כשניגשו העוסקים בהקמת המוסדות לומר לחיים שאלוThem הרכבי למספר המוסדות שם עוסקים בהקמתם, והרב מזג לכל אחד כמנין המוסדות. בעת שניגש ר' שלמה קוני ושאל אותו הרב בהקמת כמה מוסדות עסוק, ענה שהוא מעורב בשבוע מוסדות והרב מזג לכוסו שבע פעמיים.

במשך התוצאות הורה הרב כי על כל העוסקים בהקמת מוסדות לשולח דו"חות מהנעשה בשלושת החודשים שלפניו. בהמשך להთווות נשלח מכתב המזוכירות (שהוגה ע"י הרב) "לכל הוועדים העוסקים בהקמת הע"א מוסדות" ובו הוראות מפורטות בקשר לשילוח הדוחות. כמו כן צורפה למכתב המאה בסך 100 דולר עבור כל המוסדות שכבר החלו למקום, על חשבון عشرת האחוים שהורה הרב לתת.

ב"א ניסן תשל"א, לאחר שחזר מהאוהל, ערך הרב הtowerות פתאומית. מיד בתחילת, אמר הרב מאמר דא"ח. שלא כרגיל, את המאמר החל הרב לומר ללא הקדמת ניגון וב uninימס פקוחות, רק בהמשך עצם את עיניו הק'.

ה"א זה המאמר הנודע ד"ה "בום עשת עשר", אותו הגי' הרב מאוחר יותר ויצא לאור ב"קונטרס י"א ניסן תשמ"ט". מאמר זה בולט גם בכך שהד"ה קשור באופן גלו וישיר לי"א ניסן, בשונה מרוב מאמרי י"א ניסן שהד"ה שלהם שייך לחג הפסח. לאחר מכן אמר הרב שני שיחות נוספות וסיים את הtowerות בשירת הניגון על אחת כמה וכמה.

על אף שכאמור, הtowerות הייתה בהפתעה, קדם לכך רמז מסוים שהביא את החסידים לפתח תקווה שיתכן והרב יתוועד ב"א ניסן. כמו הבדושים קודם לכן, בט"ז בשבט, חזר הרב מהאוהל וערך הtowerות פתאומית בה עורר על כך שהגיע הזמן 'לכבות את העולם על ידי לימוד התורה'.

חודשים לאחר מכן, בשבת הגדול ח' ניסן הזכיר הרב את הסיבה לאוთה הtowerות פתאומית ואמר "בשעתו 'דחיפו' אותן (מהאולם) ולא הבנתי את העניין בכך, אולם לאחר מכן עלה הצעה לפ' גיססו חיללה תלמידי ישיבה ואוთה התעוררות התבררה 'הקדמת רפואה למכה!'. הרב הוסיף ואמר שפעתת ואילך "אויב מ'שיטופט מוי, דארף מען נישט שפערען"³⁵, ומשפטו שמי' זי זה של הרב, שנאמר אך ימים ספורים לפני י"א ניסן, גרם לחסידים לצפות מעט להtowerות.

לקראת י"א ניסן תשל"ב הודיעו מראש כי הרב יתוועד, ובאותה הtowerות גם נקבע מעין סדר שחזר על עצמו גם בשנים שלאחר מכן. מנין אז ערך הרב הtowerות מדי שנה, עד שנת תשמ"ה.

³⁵. תורם הtowerות חס"ד ע' 1.

"ולכן, יש לנצל יום זה额外 שעל ידו יתוסף בכל עניין תורה ומצוות', ומתרך שמהה, ע"י התוועדות של שמחה במעמד כ"כ מישראל, אנשים נשים וטף (כמובן, עם מהיזח ע"פ ש"ע), שמחה של מצוח ושמחת של תורה, עד לשמחה גשמית הקשורה עם הגוף הגשמי, ע"י אכילה ושתי', "לחם לבב אנטש יסעד", ובפרט מכל המשמח ומשקה המשמח"

(שיחת י"א ניסן תשמ"ח)

התוועדות י"א ניסן
לאור השנים

תלמוד תורה של שושנה

אלו, העובדה שאלפים רבים הגיעו על מנת לחגוג את יום הולדתו של הרבי, אולם גם את חלקו הפרטני של הרבי כנסוא השמחה, ניתב בשיותם למשמעותו כנסיא ישראל עברו הכלל. באותו זודמנויות, השתמש הרבי בביטויים מיוחדים ומפורטים על תפיקתו כרואה הדור. בקצרת האומר, יבואו להلن כמה מהם.⁴

את התוועדות י"א ניסן תש"ל"ז, יובל השבעים וחמש, פתח הרב בדברי תודה והסביר שהתקנות הציבור לכבודו של יחיד קשורה בכך "שזכה שביכלו לסייע לאלו ההולכים בדרך התורה והמצוה, שיטשו בו עוד יותר ולעוודם כפי יכולתו . . . וכן למסור את מה שזכה למצוא בספרים . . . ומה שזכה לשם מכ"ק מ"ח אדמו"ר, ועל דרך זה בודגמו - מאמו"ר ומהסידים הראשונים".

כעבור שנה, ביום ניסן תש"ח שוב התהיכס הרבי לעובדה שנוסף למשמעות הכללית של התוועדות, מגיעים הרבים לכבודו של בעל יום הולדת. אולם שוב הדגש של עניינו של היחיד הוא משמעותו המיווחדת לגבי הכלל: "לקבל פניו אחד שזכה בזכות אבותינו שהיה לו חלק בהפצת התורה והמצוה שנעשית על ידי המוסבים כאן, ועל ידי כמה וכמה שושעים את הדברים, ועל ידי כמה וכמה שעשויים זאת

אף שלמעשה החל מתשל"א התוועד הרב מדי שנה, ממש כמו שנים עדין לא הפך הדבר לסדר רשמי וקבוע, ועד ערב י"א ניסן לא היה ידוע אם תתקיים התוועדות², מלבד בשנת תש"ב - יובל השבעים - בה הודיעו מראש על התוועדות. החל מתשל"ז הцентр י"א ניסן לימים הקבועים בלוח השנה בהם עורך הרב התוועדות.

עד תש"ח הייתה מתקימת התוועדות במוצאי י"א ניסן, מלבד כחלק ביום שישי, אז התוועד הרב בليل שישי. מתשל"ח סודר שההתוועדות לא יתקיימו ביום בו נסע הרב לאוהל, והוא וברදך כל הרב הי' ניסן לאוהל בי"א ניסן, התוועדות נערכה בלילה י"א ניסן ולא במוצאי היום. מלבד תש"ב, אז חל י"א ניסן ביום ראשון וההתוועדות נערכה במוצאי היום, ולאוהל נסע הרב למחרת בי"ב ניסן.³

כדער בעינך איז גראיס

את התוועדות י"א ניסן לא ראה הרב כענין פרטני, ותמיד טרכ להציג כי זהו עניין כליל הנוגע לכבודה של התנוועה כולה ולהמשך תנועת הפצת היהדות והמעינות. במספר הזדמנויות התהיכס הרבי גם לצד הפרטני של התוועדות

4. בכתבה זו, במידה ולא מצוין אחרת הцитוטים המובאים כתשוו של הרבי נכתבו ע"פ סרט ההקלטה וכמובן שכופיעים בהנחות השונות באידיש ובלה"ק.

2. כמתואר ביוםנים השונים המופיעים בסמוך.
3. מפי ר' מאיר האROLיג, קובץ המכאה ועשרה.

ומכיוון שכן, הרי לא נוגע מי הוא כו', מה שנוגע הוא - התפקיד דהמשך פעולתו ועובדתו של כ"ק מ"ח אדמור"ר נשיא דורנו!

ישנו סיפור ידוע - שהוא מספרים ב"חדר" - על אל' מגדולי ישראל האמתיים, שכיהן כ"דיין" ו"רב" בעיר ואס בישראל, שבמגנה גוף הי' קטן-קומה וצנום. נטפל אליו פעמי' כמה ממנגדיו, וטענו, היתכן שישודי קטן-קומה וצנום כמוותו יכהן כ"דיין" ו"רב" בעיר גדולה צו?! עננה ואמר להם: אמונם קטן-קומה וצנום, אבל ה"כסא" - גדול הוא..

ה"כסא" - תורתו ופעולותיו דכ"ק מ"ח אדמור"ר נשיא דורנו - גדול הוא, ولكن, לא נוגע כל כך אם זה ישוב עליו הוא קטן-קומה וצנום, מכיוון שה"כסא" הוא גדול - כסאו של נשיא דורנו, כ"ק מ"ח אדמור"ר!⁵

שמחה של מצוה ושמחה של תורה

בוואנו לסקור את התווועדיות י"א ניסן לאורך השנים, דומה כי הטוב ביותר הוא להביא לכל בראש את תיארו של הרבי לך. בר"ח ניסן תשמ"ב, בעת שהורה הרב להימנע מהגעה לחצרות קדשנו לי"א ניסן, בין הדברים, תiar הרב במילאים ספורות את התווועדיות: "... במקום שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא. נהי' כולם יחד ב"א ניסן, כל החפצים בכך בחוכמי כלל ישראל, לשם ייחד וארט חסידות של רבותינו נשיאנו - עד נשיא דורנו כ"ק מ"ח אדמור"ר - שבלי' נדר ייחרו ב"א ניסן, בנוסף לווארט בנגלה והחלחות טובות בנוגע להנאה יומית במשמעות כל השנה . . .".

וְהַקּוֹרֵת תָּזִהֶה

פעמים רבות את הקדיש הרב השיחה הראשונה לדברי ברכה, בהם הוקיר טובה והכיר תודה למתהփים ולמאחלים שבאו וביטאו עידוד וחיזוק להפצת התורה והיהדות. בתשל"ח, הקדיש לך הרב דקוט ממושכות, בין הדברים אמר הרב: "לכל בראש ישנו חوب, ויתירה מזו: זכות נעימה, התהיה בוטה ומתקווה, לבטא ישרכח לכל אלה שהתחאפו כאן, וכל אלה שהתחאפו יחד בנסיבות אחרים וככל אלה>Showumsim את האפרבריניגען, או שלאחר מכך יקראו או ישמעו את מה שדובר בתווועדיות (מכיוון שגם הם רוצחים להשתתף בהז), ומכוון שכמה קישרו זאת גם עם פולוני בן פולוני - ישנה זכות נעימה לבטא גם הכרת טובה פרטית".

5. תומ' התווועדיות תשמ"ה ח"ג ע' 1695.

ה' נראה לנו חג ממש

"אטמול בלילה בשעה תשע ורביעי נודע שהיום תהי' התווועדיות, ולאחר מכן התחילו הבחורים לשיר ולרקוד בשעה תמיימה.

. . . בשיש הערב התחילו להגיע מכוניות ומוניות עם אנשים מכל קצוות אמריקה, וכן הגיעו אוטובוסים מישיבות שונות. הוזל התחליל להתמלאות אנשים, נשים וילדים, כולם לבושים בגדי חג, וגם הבחורים הילכו כך עם בגדי شب וחג. כולם מבון הילכו למקוםו.

. . . לתפילת מעריב נכנס הרביעי עם הסירטוק של משיח שהולך בשבת וחג, וכך כולם הילכו בגדי חג וזה הי' נראה כמו חג ממש. על השולחן של הרב שמו סטנדרקטן כמו בחג (באמצע שבעה הרב מתפלל על השולחן עצמו). הוזל הי' מפואר כי במשך השבוע האחרון סיידו וצבעו את קירות האולם ועשוי חצי קיר של עץ ופורמייקה וחיציו צבע עם פרחים מזהב, וכן תלו נברשת נחרדרת באמצע האולם נדבה של מישחו לכבוד י"א ניסן. כמו כן הביאו עמוד לחוץיפה מאוד".

(מיומן ר' יוסף יצחק ברובסקי,
יום חמישי ערב י"א ניסן תשל"ג)

- בידיעתם ושלא בידיעתם - על ידי ההתעוררות שmagua מד' אמות אלו, היכן שכ"ק מ"ח אדמור"ר נשיא דורנו התפלל ולמד וקיים מצות ממש עשר שנים".

בתווועדיות י"א ניסן האחורה שהתקיימה לעת עתה, בתשמ"ה, לאחר שביאר באריכות את התמייה העצומה בכך שמתאספים לכבודו של אדם מסויים, להיפך ממש מהצורך לחוש "ונפשי" כעפר לכל תהיה", דבר הרב באריכות על משמעותו של יום זה עבור הכלל:

"התווועדיות זו אינה קשורה עם ייחיד, איש פרט, וכיו"ב, אלא עם ה"קבוצה" כולה, עם תורה, עם הרצון, התכליות והכוונה בפועלותי - כהmeshק למתאים שונות קיומה של תנועה חסידות חב"ד, ולפנ"ז - תנועת החסידות הכללית. ובמילא, לא נוגע כל כך עניינים של האנשים העומדים בראש התנועה, כי אם עניינה של התנועה".

על תפקידו, ראש בני ישראל העומד בראש התנועה השתמש הרב בביטול הגمرا' 'עבדות אני נוטן לכם' והמשיך וביאר את הצורך בכך בביטולים מופלאים על תפקידו של הרב בshalmat הכוונה של דירה בחתונות: "זוקקים לבשר ודם שישתדל, ביחס עם העזר דכמה וכמה מישראל, לשאת את התורה, להמשיך את 'שלשלת הזוהר' דתורת החסידות, עם כל הפרטים שבה, והמעשה הוא העיקרי' שע"ז נשלהמת הכוונה דעשה דירה לו יתפרק בחתונות".

ובימינו אלו: מכיוון נשיא דורנו, כ"ק מ"ח אדמור"ר, נמצא ב"עולם האמת" - זוקק הוא שגם בעולם דלמתה יהיו לו "רגלים" ו"ידיים" וכל שאר האברים, שיעסקו בהפצת תורה עד למעשה בפועל. וכך שכל זה יהיה בהצלחה - צריך הדבר להעשות באופן מאורגן, ولكن, ישנו אחד, אשר "עבד עם הזה נתתיק", שתפקידו לארגן פעולות אלו.

א. א. ט. ש. ש. מ. י. מ. 12904

וועדן דער אונדערן / צילום: יגאל שטרן

ערים ומדיניות, וכן מסרו מפתחות של בתים חב"ד - כמתנה ליום ניסן.

נוגה זה התקיים מתש"ב ואילך, אולם בלט במיוחד בתקופה - שבעים וחמש שנה להולדת הרבי, אז זמן הגשת המתנות לרבי התחarak למשך כמעט שעה וחצי ברציפות. במשך זמן זה, התמלא שולחנו של הרבי בערימה גבואה של מתנות. הי' זה מראה מופלא. בתשל"ח, בעקבות המאורע הביריאתי שאירע בליל שmini עצרת באותה שנה, יצאה

בתנועת ידו הידועה

... כולם עמדו מחוץ ל-770. פתאום מפינה צדידית נשמע קול שריר, מהתלמידים השלווה שחזרו זה עתה מקליפורניה, שעמדו ליד הדלת ופתחו בשיר ידוע על שלושה פסוקי תהילים מסיים פרק ע"ג. כעבור שניות הרבי יצא, עמד על המתרחש ותווך כדי הליכה חזר ורחב נסוק על פניו קודשו, ועשה לעברם בתנועת ידו הידועה, וממשיך במחירות לכיוון המכונית, ושוב תורף כדי הליכתו עוד פעמיים הניע את ידו, כਮובן שככל הקהל מיד נרתם לעובדה והמשיכו בשירה הזאת".
(מיומן ר' טוביה זילברשטיין, יום שני ט' ניסן תש"ד)

בהתוצאות י"א ניסן תש"ט, הודה הרבי לכל המברכים והמאחלים והוסיף שישנה חשיבות מיוחדת בהכרת הטוב, ולפי 'מנאג המדינה' בארץות הברית ש"להוטים לשמעו 'ג'אָק' (בדיחה)", הוסיף הרבי ואמר על דרך הצלות: "הי' מסבירים לילדיים ב'חדר' מודיע אין מלאך אחד עוזה שני שליחויות והרי אפיו בן אדם מודוד ומוגבל יכול לעשות שתי שליחויות, ובטה מלאך?! וההסביר בזה הוא שכאש מדבר במלך - הרוי אין צורך לדאוג לו לצרכיהם של מזון ולבוש וכדומה וכך על כל שליחות קטנה אפשר לשלווה עוד מלאך כי זה לא עולה כספ'. משא"כ כששולחים בשර ודם הרוי צריכים לדאוג לכל צרכיו וכך ממשתדים לחסוך בכח אדם". מכאן, סימן הרבי, רואים ולומדים שגם בונגיג לטובה של הקב"ה שיטבע הטוב להיטיב' צרייך להודות עאכ"כ שצרכי להודות לטובת אדם בשאר ודם, הכרוכה ביותר מאשר.

שי למורא

פרק זמן משמעותי בהתוצאות הוקדש לברכות ומנתנות. הי' זה בדרך כלל לאחר השיחה הראשונה. שלוחים רבים, איש ציבור ו Robbins ניגשו לרבי להביע את איחוליהם ולহגיש את מתנתם - ספר, גלויה כבוד, כתבי יד עתיקים ועוד. רבים מהשלוחים היו אנשי ממש ממקום שליחותם או הגיעו לנציגי המשלשל על מנת למסור לרבי מפתחות של

טנק חדש

"במושאי שבת, ליל י"א ניסן הlek אד"ש לבתו ואומרים שהסתכל על הטנק החדש של צ"ה (השבוע קונה אותו זיאינץ ב-\$12,000 לכבוד י"א ניסן). למחמת נסענו למוצאים כולם, בצליפות בטנקים. הנהלת הישיבה נסעה בטנק החדש... שמעתי שאד"ש נתן לאחד שנסע לארכ' ישראל תמונה מהטנק החדש של אד"ש בכדי לפרסמה בעיתונות".

(מיומן ר' טוביה זילברשטיין, י"א ניסן תשל"ה)

JEM / י"א ניסן תש"ג

הפורים כבר אוחזים בסיוםה. עם כל זאת, הרבי לא שלל את האפשרות לעשות סיום על מסכת פסחים, היה ונinan מיד להתחיל ללימוד אותה שוב...¹⁰

פעמים שהרבי נשא 'הדרן' על הרמב"ם. הי' זה בשניהם תשמ"ב ותש"מ¹¹ וכן בתשמ"ה - אז נשלם המഴור הראשון של לימודי הרמב"ם היום. ראוי לצין, שעל אף שבהתוצאות י"א ניסן השם' נאמר 'הדרן' על הרמב"ם, באחש"פ אמר הרבי שהואיל וגטור עדין "חוב" מהתוצאות י"א ניסן שבה הי' צריך להיערך סיום על מסכת בש"ס, עירוך עתה סיום על מסכת פסחים כפייעון החוב...¹²

כדר אמרית ה'הדרנים', פעמים המשיך הרבי בביטול ההדרן בשבועות, ולעתים אפילו בחודשים הבאים, כשהכל התוצאות הי' מוסיף ומבהיר צדדים נוספים בעניין. פעמים הי' המשיך בהתוצאותacha"פ ובתור השתחפות בכנסות תורה שנערך למחמת.

בכמה מהתוצאות אמר הרבי עניין בנגלה בנוסף לסיום, על פי רוב ההלכה פסח. פעמים שהbijור בנגלה הי' כתחליף לסיום.¹³

כ עניינים קבועים בהתוצאות

בדרך כל, הניגון הראשוני בהתוצאות הי' הניגון הקשור על מילוט אפיטל התהילים החדש, ופעמים רבות הניגון הושר שוב ושוב במהלך ההתוצאות.

כמו כן, החל מהתוצאות הראשונה בתשכ"ב¹⁴, וכן במשך שנים, חלק כמעט בכל התוצאות הי' התייחסות הרבי לפוסקים מהאפיקט החדש בתוך המאמר - גם אמרתו הייתה באורה קבוע - ופעמים גם במהלך השיחות. המאמר בדרך כלל נשא דיבור המתחיל הקשור לענייני חג הפסח. התוצאות אלו בלטו בזיכרויות ובՓומביות שאפיינו אותם, כמו מגן של כבוד לרבי ולתנוועת ליובאויטש, כמו גם בגונים השונים של קהל המשתתפים. מעט שהוכרו

הודעה מזכירות הרבי בצהריי ערב י"א ניסן לפי יביאו את המתנות לזכירות.¹⁵

כ סינה לשמחה

בתשל"ג פתח הרבי את התוצאות בכך שההתוצאות החגיגת מתקיים ביום חול שגרתי, ולמרות זאת, מתקנים, מנגנים ואנוראים לחימ' חד, ובכדי שלא הי' מקום לשאלות על כך, והיות ובלאו הכי הונגן לעירוך סיום מסכת, עירוך סיום.

ברוב התוצאות, ערך הרבי סיום ונשא הדרן. פעמים שאף התבטה על כך שלמרות השעה המאוחרת ויום העובדה שלמחרת 'אי אפשר לוטר על אמרית ההדרן'. בתשל"ח, לא ערך הרבי סיום בהתוצאות י"א ניסן,อลומ' בתוצאות שנערכה למחרת (לייל י"ג ניסן) כהמשך. 'השלים' זאת הרבי וערך סיום על מסכת פסחים.

את הסויימים קישר הרבי בד"כ לחג הפסח. ארבע פעמים (בתשכ"ב, תשל"ב, תשלו"ו ותש"ז) ערך סיום על מסכת פסחים, העוסקת הן בימי הכהנה לחג והן בדיני החג עצמו. בתש"מ סיים הרבי את מסכת תענית הקשורה ל'תענית בכורות' בערב פסח.

פעמים נוספות (בתשל"ד ותשמ"ג) ערך הרבי סיום על מסכת מגילה, בקשר עם דברי המשנה בסויים המסכת "שואין ודורשין בהלכות החג", וכן בקשר עם ימי הפורים שחלופו. הרבי התייחס לכך שלכאורה מתאים יותר לסיום את מסכת פסחים בסミニות לחג הפסח,อลומ' היה גם בימי חג הפסח עצמו לומדים את מסכת פסחים העוסקת בענייני החג - "בAMILIA עדין לא אוחזים בסיום המסכת לפני חג הפסח". אולומ' ביחס למסכת מגילה, לאחר חג

7. יומן ר' מיכאל. ועליגסאהן.

8. לדוגמא, בתשל"ד, תשמ"ב ותש"מ, כפי שנՃפס בהחות בשיחות קודש ובתורתם התווארוות במקומו.

9. וכן בהתוצאות שנערכה בלייל י"ג ניסן תש"ח כהמשך ל'יא ניסן, ובהתוצאותacha"פ תשמ"ב בה הושם ה'הדרן' שהי' צריך להיאמר ב'יא ניסן.

10. שיחות קודש שא"פ צו תשמ"ג אות ל'.

11. ראי לצין שתפקידו והרונו ה נארו במהלך ההליך להוראת הרבי (בש"פ ויישב תש"מ)

לערוך חילוקה בספר יד החזקה להרמב"ם ע"מ להשלים את הלימוד ביום הולודת של הרמב"ם בערב ח"פ. (ראה בהנחת' יעד הנחות התמימות' מהתוצאות שא"פ ושב סיג-ז).

12. תומי התווארוות תשמ"ב ח"ג ע' 1312.

13. ראה שיחות קורש תשלי"ט ח"א ע' 421.

14. ועוד קודם לכן - במאמר שאמר הרבי ב'יא ניסן תש"ב.

התהלים החדש וקיים את הדברים לזמן ולשיעור הלימוד היומיים.

במלות במיוחד התוועדות שבת הגadol ערב י"א ניסן תשמ"ט בה ביאר הרבי בהרבה את עניינו של יום י"א ניסן והשתמש בבתיוים מיוחדים¹⁵. בשיחה-ברכה הקצרה בليل י"א ניסן¹⁶ ובהתוועדות שבת הגadol תנש"א ביאר הרבי את הקאפיטל החדש, קאפיטל צדי"ק באופן מיוחד¹⁷.

החל משנת תשמ"ז הויאל הרבי להגי' מאמרם שיצאו לאור לכבוד י"א ניסן. בפעם הראשונה - בשנת תשמ"ז - כשהככניסו את הקונטרס להגהה, הציעו שתי אפשרויות לשם הקונטרס: "קונטרס י"א ניסן" ו"קונטרס חג הפסח" בשלדים מופיעים סימן שאלה. הרבי מחק את האפשרות השני ואת סימן השאלה, וכך נקבע שם הקונטרס - קונטרס י"א ניסן, דבר שעורר שמחה בקרב החסידים, שהיו מסופקים האם הרבי יסכים לכך.

לקראת י"א ניסן תשמ"ט הגיע הרבי את המאמר המפורסם ד"ה ביום עשתי עשר שנאמר בתוועדות י"א ניסן תשל"א. ובשנת תשנ"ג הוציאו הagi' ואף חיליק בידו הק' לכוא"א, כאמור, את המאמר ד"ה "ויהי כי ישאלך בנהר" שנאמר בתוועדות י"א ניסן תשל"ח. לכבוד י"א ניסן תנש"א הגיע הרבי את המאמר ד"ה 'תפילה למשה' מקאפיטל התהלים החדש.¹⁸

י"א ניסן כיום החינוך, הי' הרבי מביע הכרת הטוב והוקרת תודה למושל ארצות הברית על כך.

פעמים רבות נמשכו הנושאים המדוברים בתוועדות גם בהთועדות של אחריו - י"ג ניסן, אחש"פ ולפעמים אף לאחר מכן. אם במאמר שהי' המשך למאמר שנאמר בי"א ניסן וגם בו נזכר פסוקי הקאפיטל החדש, או 'הדרנים' והבאיורים בהלכות פסח, שסדרם של 'הדרנים' נמשכו שבועות ואפילו חודשיים.

באופן קבוע, כבר מתשכ"ב, הקדיש הרבי דברים להתעוררות במצער שהזמן גרמא - מבצע מצה, לדאוג בימים שנתרו לכך שלכל היהודי תהי מצה שמורה. בתשל"ד הרבי אף התבטה במשך התוועדות שזכות זו, לעורר על מבצע מצה, מעוגנת עוד יותר את התהטות. כמו כן, גם על נתינת 'מעות חיטים' לפני חג הפסח הי' מעורר הרבי באופן תדר.

๔ התוועדות בשבת הסמוכה והגהה מאמרים

לקראת י"א ניסן תשמ"ו כתב הרבי לארגוני שידורי הודיעו מההתוועדות, בمعנה לשאלתם על התוועדות י"א ניסן, שההתוועדות תתקיים בשבת הסמוכה. מני אז, לא התוועד הרבי ביב"א ניסן ובהתוועדות השבת הסמוכה התייחס לפוסקי הקאפיטל החדש.

בתשמ"ח נשא הרבי בליל י"א ניסן לאחר תפילת מעריב שיחה שנשמרה כמעט שעה, ובהמשך אליו נשא הרבי לمحורת - מוצאי י"א ניסן - שיחה נוספת. באוון שיחות הדגיש הרבי את מעלהו של יום הולדת והקשר של יום הולדת פרטיו עם כל ישראל. הרבי גם התייחס לקאפיטל

15. ראה לעיל בכתבה 'בשמון' קדשי משחרתי'.

16. יש לציין ששיחה זו הייתה השיחה הראשונה שנאמרה ביום החול אחורי כמעוט) אלא שיחות ביוםת החול, מלבד השיחות הקבועות (דברי כבושים).

17. ראה לעיל בכתבה 'צד"ק עולם'ם'.

18. ראה בהרבה למxon בכתבה 'הביבני ואחי'.

לפנינו סקירה נפלאה ונבה פנוי קודש ונΚודות קצורת מהתוועדיות ו"א ניסן במשך השנים:

כ תשל"ג

באביב תשל"ג פרצה מחלוקת גדולה בשכונת קרואן היטס שהסבנה לרבי צער רב. כמה ימים לפני י"א ניסן יצא המזוכר ר' ניסן מינדר מחדרו של הרבי והרב אמר לו "נתראה בערב פסח, בחלוקת מצה". הוא תהה ושאל את הרבי האם לא יתראו בהתוועדיות י"א ניסן? והרב אמר לו "איך אפשר להתוועד כשייש כזו מחלוקת?". דברי הרבי אליו, בנוסף לעובדה שהתוועדיות י"א ניסן טרם הפקה לקבועה, הטילו את קיומה של התוועדיות בספק גדול.³

בליל י"א ניסן נודע כי הרבי היו רציניות מאוד, ואת שירות הקפיטל החדש יפרח ביוםיו צדי' לא עודד כליל.⁴ כמו כן את המאמר החל הרבי לזכור במפתיע, ללא הוראה קודמת לבן לנגן את הניגון הכהנה כרגיל.

במהלך התוועדיות דיבר הרבי על קדושי השואה וננה על הטענות השונות כיצד השופט כל הארץ לא יעשה משפט?! הרבי ביאר שהשואה האיומה פגעה רק בגוף הגוף אולם ח"י הרוח של הנשמה, שם העיר, נמשכים במלוא עוזם. בהמשך אמר הרבי את הדדרון המפורסם על מסכת כתובות בעניין 'שתי תקופות' לעתיד לבוא, ביאור שנמשך בהתוועדיות הבאות - עד חדש תמו - ולימים הוגה וננדפס בלקור"ש.⁵ תרגום מהשicha נדפס בקובטרס 'דבר מלכות' חוברת יב' אותו חילק הרבי בידיו הקא"א בט"ו אייר תנש"א. הרבי עזרר במהלך התוועדיות להתקזק בביבטוס הע"א מוסדות שהוקמו בשנה האחרונה, וכן ביקש להקים ע"ב מוסדות נוספים בשנה הקרובה.

בסיום התוועדיות, לאחר ברכה אחרוןנה, התחיל הרבי לנגן 'ופרצת' ועודד את השירה בראשו הקדוש באופן מייחד, ותוך כדי השירה יצא מההתוועדיות. הרבי עלה לחדרו וכעבור רבע שעה יצא לביתו. קהל רב המתין לרבי ביציאתו בשירת הניגון 'ופרצת' והרב עוזד בידו את השירה, והמשיך לעודד את השירה דקוטה יחדות גם בעת ששיש ברכב.

כ תשל"ד

כבר בראשית התוועדיות עוזר הרבי על מבצע מצה וביאר בהרחבה את משמעות 'מבצע מצה'. את הדברים קישר הרבי בהמשך ל'מבצע צדקה'. הי' זה בקשר עם תנופת המבצעים שהחלה באותו חורף. שיחה נוספת ארוכה הקדיש הרבי לסיום מסכת מגילה ולධון ההלכתית

1. לתיאור התוועדיות י"א ניסן תשכ"ב, תשל"ב ותשמ"ב ראה לעיל 'מחיל אל חיל'.

2. מפי ר' ישראלי נח ואגאל.

3. יש להזכיר משלני מעתות היפכים שיצאו מהרבבי בימים הסוכרים ל'א ניסן תשל"ג אהדות אותה מחלוקת, ובאחד מהם כתוב הרב "גיגעתי שמוועה טוביה" אשר אמר א"ש שליל"א ס"ס המיאור תחנה hei מתאימה לטיס שנת העין . ". (ליקוט מענות

4. קודש תשל"ג רפה, רפט).

5. יומן ר' י"ז ברובסקי.

6. ראה על כך ליקמן בכתבבה "זומו לשמו כי געים".

לגביה תענית בכורות בערב פסח שחיל בשבת, כקביעות אותה שנה.⁷

כבוזדמנויות רבות באותו שנים, הקדיש הרבי דברים גם לסתגיית מיهو יהודי. הייתה זו שיחה חריפה מאוד. לאחר המאמר - ד"ה 'בכל דור ודור' - ביאר הרבי את שיכחותם של נשי ישראל לגלות פורים ולאלוות פסח. בסיום התוועדיות עוזר הרבי לחזק את המוסדות שקבעו במסגרת 'ע"א מוסדות' ולהוסיף בהקמת מוסדות חדשים, ולאחר מכן החל לנגן 'מצרים גאלתנו' במנגינה 'כי אלוקים יושיע ציון'.

הייתה זו התוועדיות שמהה במיוחד. ר' טוביה זילברשטיروم מתרז זאת ביוםנו: "בזמן שירות הכהל, כ"ק א"ד"ש מנצח על השירה בתנועות ראשיו ובכידיו ובחוק קוון לכולם יחד. אומר לכלום לחיים ונינתן לראות איך שיודיע ומרגישי כא"א שנמצא בין קהל רחוב זה. באמצעות הופיע גם הצלם וכשעלה למלחה לצלם פונגה אליו כ"ק א"ד"ש האם כבר אמר לחיים וככדו' לעוד. החבריה פה אומרים שהוא תשרי לא הייתה התוועדיות שמהה כמו זו ואפי' פורים".

כ תשל"ה

בימים שקדמו ל'א ניסן לא ידעו אישזה ניגון ישר על הקפיטל החדש. על קיומה של התוועדיות נודע כשבה בלבד לפני תחילתה.⁸ עם סיום השיחה הראשונה, החל הרב שלמה קוניין לנגן את הניגון "ואלקים מלכי מקדים" ומיד לאחר הניגון החל הרבי לבאר את פסוקים אלו. חלק ממשועות בהתוועדיות הקדיש הרבי להתעוררות במציעים השונים, במעשה נש"⁹ ובמציע מצה. בעת התוועדיות אמר הרבי מאמר ד"ה "והגדת לבן".

כ תשל"ו

על קיומה של התוועדיות נודע במצוש"קليل י"א ניסן בשונה וחצי, במהלך החזרה על התוועדיות השבתה.¹⁰ בהתוועדיות זו הייתה שיחה מיוחדת ועשרה מאוד בה הסביר הרבי את מהותה של חירותامتית, שאינה קשורה בתנאים וגדלים גשמיים, אלא במצב הנפש. דוגמא לכך הביא הרבי מגוי עשיר בשם "יוז" שמת באותו הזמן, שאר שלכאורה hei לו כל מה שלבו חוץ, הרוי בחינוי הפרטיהם hei בפחד, כאסר.

שיחה ממושכת הקדיש הרבי להתעוררות במציעים השונים, שההתעסקות בהם היא בעצם 'אצבע קטנה' שעליינו تحت לזרוע הגאולה הקורובה, בדומה להכנות לגלות מצרים, והרב פירט כיצד כל אחד מהמציעים קשור להכנות לגלות מצרים. בהמשך אמר הרבי מאמר ד"ה 'קהל דודי הנה זה בא', שהי' המשך למאמר שנאמר בשבתה הגדול, ולאחר המאמר ערך סיום קצר על מסכת פסחים. באotta שנה, לקרהת י"א ניסן, התקבלה הוראה בישיבות השונות להכין קבועי הערות ובאיורים על מנת למסור אותם לרבי כמתנה, ובמהלך התוועדיות ניגשו תלמידים מישיבות

7. הוגה ונופה בלקור"ש ח"ז ע' 66 לערב פסח.

8. יומן ר' י"מ סולובי.

9. על מבצע נש"ק המיעוד ל'א ניסן, וראה ליקמן בכתבבה 'שי למורא'.

10. יומן ר' ליפא ברענן.

רבות למסור לרבי את הספרים והקבצים שהודפסו לכבוד י"א ניסן על ידי ישיבתם.¹⁴

כ תשל"ז - יובל השבעים וחמש

התוועדות זו, הקובעת ברכה מיוחדת לעצמה, הייתה עמוסה מאוד, וכן בלטה בכבוד הבלתי רגיל שהעניקה נכדים רבים מקשת רחבה של מגורים לנשיא דורנו לרجل יובל חגיגי זה. ר' זלמן יפה מתאר את תחילתה ביוםנו:

יום העמלה ה-13, יובל השבעים וחמש

"זמן המועד להתחלה התוועדות, 77 ה' מפוץ מפנה לפינה באנשים רבים, ספסלי ישיבה הונחו עד ארון הקודש. הפירמידה, ובה קומה על גבי קומה של בחורים, הגיע עד התקרה. ה' זה מהזה נהדר ומרשים מאוד, כששת אלפי איש נכחו בעולם. לפני הכנסת הרבי, נכנס

ר' גורנער והכרין על הסדר בעת הגשת המנתנות לרבי. בשעה תשע בערב, רובי נכנס לתוועדות, תוך חוווקים. הבימה הייתה מלאה בנציגי העיר, המדינה, והמנשלא הפדרלי. בעת שעבר בשביבל, עצר הרבי ובירך לשולם את ראש עיריית ניו יורק, מר אברהム ביס".

מיד כשהתיישב הרבי על מקומו הבית לכל עבר וחיך לאחר מכן, בשיחה הראשונה, הוקיר תודה למברכים וה משתתפים הרבים. את השיחות הראשונות הקדיש הרבי להסביר כיצד ניתן שיתאפשר ריבים לבכוו של יחיד, וכיור זאת עם ביאר ארכט בדיברי קרבן פסח והגדירות המוחדות של בני ישראל כ'ציבור' וכייחיד'. הרבי גם ערך סיום על מסכת פסחים, והביאור נזכר בדיון ארכט בדיוני ערבית פסח שהל בשבת (כך ביעות אותה שנה), הנידון בסוף המסכת.

לנושא זה, הוקדשו כמה שיחות בתוועדות והוא נמשך גם בתוועדות אחש"פ. ההסבר התמקד בעיקר בתועלת הייחודית שיכולה להגיעה לציבור כולם דזוקא על ידי היחיד. שני ליקוטים יסודיים של הרבי במוחות היחס של 'יחיד' ו'ציבור' נعروו משיחות אלו: הליקוט לפרשת בעלות בחלוקת י"ח¹⁵ וכן הליקוט לפרשת קרח בחלק ל"ג¹⁶, בו

מבוארים עניינים מופלאים אודות נשיא הדור והקשר העצמי שלו עם כל אנשי הדור.

בין הדברים השתמש הרבי בביטויים מיוחדים מאוד על עצמו, נשוא המשחה, חלום הוזכרו לעיל בראשית הכתבה. לאחר השיחה הראשונה, בעוד הקהל מנגן את הניגון החדש 'נוןע ביהודה' והרבី מעודד במרץ, ניגש לברך את הרבי הרב פנחס הירשפרונג, הרב אפרים יאלעס והרב מרדכי פנחס טיעץ.

לאחר השיחה השנייה, לפי אות שנתן הרבי בהינד ראשו הקדוש, החלו לגשת לרבי נציגי המדינות השונות בכדי למסור מגילות כבוד, מפתחות וכיו"ב. הדבר נמשך כמעט שעה וחצי על שלוחן התוועדות נערמו המנתנות הרבות עד שכמעט והסתירו את פניו הקודש לאלפים שנכחו ב-770, והמוזכרים החלו לארכו אותן בשקים גדולים שהגיעו בהמשך לחדרו של הרבי... אם בכך לא ה' די, בסיום השיחה השלישי ניגשו מברכים נוספים.

בהמשך אמר הרבי מאמר ד"ה 'וככה תאכלו אותו' ושני שיחות נוספות שהקדשו לחובת 'אהבת ישראל' כלפי כל היהודי, וביחוד כלפי הנמצאים מאחרי מסך הברזל וכן להתעוררות בכל מבצעי הקודש ובעיר ב'מבצע מצה'.

כ' תשל"ז

באחת השנה הוכרז י"א ניסן לראשונה כיום החינוך באהר"ב¹⁴ ובמשך התוועדות התיחס לכח הרבי ודיבר באירועים על חשיבות החינוך ועל יכולת של אריה"ב להשפיע אמונה בה' לעולם כולו.

באותו י"א ניסן, נחנך בהתרגשות גדולה בית הכנסת 'בית מנחם' בכפר ח'ב"ד. ה' זה בית הכנסת הראשון שנקרא על שמו הק' של הרבי (ב במסכתו), והמייסד - ר' זושא ריבקין - ה' 770 ימים ספורים קודם על מנת להזמין את הרבי בשם כל אן"ש למעמד. במשך התוועדות התיחס הרבי להקמת בית הכנסת החדש¹⁵. לאחר מכן אמר הרבי מאמר ד"ה 'והי כי ישאלך בך', שכעבור שנים הוגה ויוצא לאור ב'קונטרס' י"א ניסן תש"נ' וחולק ע"י הרבי לכל אחד ואחת¹⁶.

בסיום התוועדות הורה הרבי לנגן כמה ניגונים - 'הושעה את עמק', 'פרוזת תשב', 'ופרצת', 'והיא שעמדה' ו'ኒיעט ניעט'. לאחר מכן הייתה הפתעה, כאשר הרבי באורה נדרי הכריז פתאום במנגינה מייחדת "לשנה הבאה בירושלים". לאחר מכן החל הרבי לנגן 'כי בשמחה' והתוועדות הסתיימה.

למחרת בערב, הודיע הרבי בהפתעה, באמצעות הרב חדקוב, שתיערך התוועדות קקרה כהמשך ל'יא ניסן¹⁷. האזור הגדל ה' נעל באותה שעה בעקבות עבודות הנקיון ולא ה' עורך לכך כלל, אלומם בזריזות רבה הכינו את האזור ובשעה שמנונה נכנס הרבי לתוועדות. הרבי אמר מאמר ד"ה "בכל דור ודור" ובו ביאר את הפסוק 'אתה הא-ל עושה פלא' מקאפיקת התהלים החדש (אליו לא התיחס בהתוועדות אנש), וכן עורך סיום על מסכת פסחים, כהשלמה לתוועדות י"א ניסן.

14. על כך בחרובה לכתבה 'אשוו אתכם כל הגוים'.

15. שיחות קודש ח'ב, ע' 141.

16. על כך בחרובה לכתבה 'מכורמת נצח'.

17. יומן ר' ליפא ברענן.

11. על כך בהרבה ראה ליקמן בכתבה 'שי למורה'.

12. ע' 104.

13. ע' 105.

ו תשל"ט

גם חתיכת עוגה והרבី נתן לו מלאו חופניו מזונות ולאחר מכן את כל הקערה של המזונות. ה"ג' חילק מהקערה לכל העומדים סכיבו וכשהשיב את הקערה למקומה הרים הרב' את המפה המכסה את הקערה, וכשראה שלא נשאר מאומה חירך חירך.²⁰

בשיטה האחידונה, התיחס הרב' להיווט של יום עשתי עשר בחודש ניסן יום הקרבת נשיא לבני אשר, והסביר את יהודיותו של שבט אשר המשם את עניין התענוג - שמנא לחמו, נקודה אותה הרחיב הרב' יותר בשנים הבאות בקשר ליום ניסן.²¹ בסיום ההתוועדות החל הרב' לנגן והוא שעמده' וועל אחת כמה וכמה' יצא תוך כדי השירה.

ו תשמ"א

בהתוועדות התיחס הרב' למאורע שהרעיש את ארצות הברית באותו זמן - נסיוון ההתקשות בנשיא אריה' ב רולנד רייגן. בשיחה ממושכת הסביר הרב' את פשר המאורע והצביע על כך שמערכת החינוך הממשלתית רואה צורך רק בהענקת ידע ולא משקיעת בהקניית מוסריות. אילו הי הנעור מתחנן על כך ש'עין רואה ואוזן שומעת' ה' הכל נראה אחרת, אמר הרב'. במהלך השיחה בירך הרב' את הנשיא בהחלמה מניהרה והודה לו על איחוליו לרגל יום הולדת שוגרו ממיתת חולין.

כמו כן דבר הרב' על הצורך בכך שארצות הברית, 'camelot של חסד', לא תהיא' תלוי' במדינות שאינן טובות - מדינות ערב - עברו משאבי טבע, תלותיות שהיא היפך הצדק והוישר. הפתרון שהציג לעץ הרב' הוא ניצול אנרגיית המשם להפקת אנרגי' באופן עצמאי, וקיים זאת לברכת החמה, שנערכה בד' ניסן באותה שנה.

לקראת סוף ההתוועדות, לאחר המאמר ד'ה' 'בכל דור ודור', אמר הרב' שכיוון ש'מעלי' בקדוש' ברצוינו להכריז על עניין חדש, אך יכירו על כך לאחר שהקהל יאמור 'לחיים' ויגונ' ניגון שמח בקהל גדול ובשמה ותרועה. "אין זו' גזירה חדשה' כי אם הצעה ובקשה" הבahir הרב'. הקהל החל לנגן את ניגון הקפות של אביו של הרב' ועם סיום הניגון הכריז הרב' על הצורך לאחד את כל ילדי ישראל, חיליל' צבאות השם, בכתיבת ספר תורה מיוחד שייכתב בירושלים עיר'ה'ק' לפניים מן החומה.

מהכרזה זו השתללה שרשרת אירועים מופלאים.mph להמרת, במוצאי י"א ניסן, מרובה הפתעה ההתוועד הרב' שוב, ובכילה הבא, אוור לי'ג' ניסן - שבקביעות אותה שנה ה'ז' זהليل בדיקת חמץ - ערך הרב' ההתוועדות נספחת. שלוש ההתוועדות רצופות, לילה אחריו לילה! את ההתוועדות שהתקיימה באור לי'ב' ניסן הרב' התחל ב'בשורות טובות, שכבר התחלו לכתוב את הספר תורה בירושלים בין החומות". גם בשבת, ערב פסח, התקיימה התוועדות פתאומית. הרב' ביקש לא להודיע לפחות עד קיומו של ההתוועדות, עד השעה שתים עשרה וחצי, שעה לפני ההתוועדות. ה'ז' זה רצף מופלא של ימים מופלאים מאוד ורומי' גליים באופן בלתי רגיל.²²

ההתוועדות התקיימה במוצאי שבת הגדול,ليل י"א ניסן, ובראשיתה ביאר הרב' באריכות את הטעם לקריאת השבת בשם 'שבת הגדול' לפי שיטת אדה'ז', ואת משמעות העניין בעבודת האדם. לאחר מכן דיבר הרב' על ארבעת הבנים ועורר אודות 'מצבע פסח' והஅחריות החינוכית לכך שכל סוג הבנים, כולל החמישי שלא מופיע בלילה הסדר, ישתחפו בסדר אופן מלא. בקשר לעניין החינוך, ובתור עניין בנגלה כנהוג בכל התוועדות י"א ניסן, אמר הרב' באור עמוק בדיון השתתפות הקטן כמנוי בקרבן פסח¹⁸.

בחילקה השני של ההתוועדות, ביאר הרב' כדרכו בתוועדות ש'ק' (שבשנים תשל"ח-מ נערך במוצש'ק') עניין בפירוש רשי' וברורת אביו הרב' לו' יצחק על הזוהר בפרשת השבוע, פרשת צו, ובקשר לכך אויר דבר מעניין: הרב' ביאר את הסיפור המובהblkטי לו' יצחק על הזוהר אודות מלך פרס, וכן התיחס לפירוש המילה 'חמיינאי' בתורה ובעבודת ה', והמעלה שנעשה בישראל ע"י עניין 'החמיינאי' כפי שהוא בתורה, ואמר "כל החלומות הולכים אחר פתרונו".

הרבי הזכיר את דברי האדמו"ר האמצעי אודות קריאת פרשת כי תבוא של אביו אדמו"ר הזקן שלא היו נשמעות הקלות, וביאר שבdomha לך' כל עניין כפי שהוא בתורה לאמתתו לא נרגש בו הרבה ולכך יש להתייחס לדברים כפי שהם בשורותם. את הדברים סיים בכך שבקרוב ממש כן תהי' לנו ויפתר החלום לטובה.

ה' זה בתקופת המהפהכה באיראן (פרס) ועליתו של חומייני ("חמיינאי") לשולטון, אשר השלוות על היהודים הגרים בה ובארץ הקודש לא היו חיובית. דברים אלו שנאמרו בהתוועדות התיחסו איפוא למאורעות הללו. אחרי ברכה אחרונה, בעת שהרב' אחז את הסידור, אמר שיחה קצרה אודות חשבות עשרת המבצעים. רוב השיחה נאמרה כشعוני ה'ק' עצומות. בסוף השיחה הורה לנגן 'הושיעה את עמך', ולאחר מכן החל לנגן 'נעט' ו'ומצרים גאלתנו'. במשך השירה ישב הרב' על מקומו ומחה את כפיו ה'ק', ובצאתו מההתוועדות סימן להגברת השירה.

ו תש"ז

את ההתוועדות פתח הרב' בהוקרת תודה למשתתפים וקשר זאת לחג הפסח הקרב ולוחבה 'ל'ה'ז' על יציאת מצרים. בהמשך לשיחה בר'ח' ניסן, בה עורר הרב' לראשונה על העניין של "והшиб לב אבות על יד' בנם", דברי הרב' בהמשך ההתוועדות על כוחם של הילדיים בהשפעה על הוריהם. שיחה נספתחה הקדיש הרב' לקביעות חג הפסח בשנה זו בשכתה, הקשורה להיות השנה כולה שנת שמיטה 'שבת לה' והרחיב בبيان המושג שבת בהקשרים שונים¹⁹.

לאחר שיחה זו אמר הרב' מאמר ד'ה' 'זה' כי ישאלך בנק'. לאחר המאמר ניגש לרבי יהודי שחזי' שנה קודם לכן יצא מروسיה, בירך "שהחינו" וביקש לקבל יין מכוסו של הרב', הרב' מילא את כוסו ומזог לו. לאחר ששתה ביקש לקבל

20. ימן חדשות מבית חיינו.

21. ראה לעיל בכתבה 'בשמון קדשי משחתוי'.

22. ימן שנת הקהיל בית חיינו.

18. הוגה ונדפס בלק"ש חכ"ב ע' 69.

19. הוגה ונדפס בלק"ש חכ"ב ע' 143.

מור דוד צ'יס מושוח עם הובי בהתועדות י"א ניסן תשמ"ה

בכל מוסדות החינוך. בתוך הדברים גם הודה הרב למשל אריה"ב על הכרזת 'יום החינוך' בי"א ניסן. בהמשך התהוועדות ערך הרב סיום על הרמב"ם ועל מסכת תענית ונשא 'הדרן' ארוך המשלב בין שני הסיומים, ולאחר מכן אמרمام אמר דבר אחד 'והי כי ישאלך בןך'. לאחר המאמר דיבר הרב על קאפייטל התהילים החדש ועל הצורך של בני לתוכו מהקב"ה את הגאולה, בדברי הפסוק 'אלקים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט אל'. בהמשך הדברים עורר הרב על הדפסת ספר התניא בכל מקום ומקומ ובירשם על חלוקת ספר התניא לכל אחד ואחת מהמשתתפים.²⁴

כ תשמ"ג

בי"א ניסן תשמ"ה נשלה המחוור הראשון בלימוד הרמב"ם, ובראשית התהוועדות אמר הרב שאי צורך לחפש תירוצים והסבירים שונים לקיום התהוועדות זו, היהו וישנה סיבה 'הכי גדולה וחשובה' - סיום הרמב"ם ע"י אלפיים מישראל. הרב ערך סיום על הרמב"ם וקרא את דבריו הרמב"ם מתווך חברות מיוחדת שהודפסו בה סיום ותחלת ספר היד החזקה.

הרבי גם הזכיר אודוטה היובל 850 להולדתו של הרמב"ם ועורר לנצל זאת על מנת לפעול גם על אומות העולם. בקשר לכך אף העלה הצעה מעשית להדפיס בולטים עם תמונהו של הרמב"ם (זהוזcir את השקו"ט אם זה יהיה אכן תמונהו או לא), או פתגם בשמו והדבר יעורר את תשומת הלב.

24. ראה ליקמן בכתבבה 'מצורת נצה'.

כ תשמ"ג

חلك עיקרי מההתהוועדות הוקדש להשפעת האמונה בה' על אומות העולם. הרב סיפר בארכיות מעשה שאירע עם עשיר מסוים שהקפיד להתפלל שלוש תפילות מדי יום (ה' זה מר דוד צ'יס, שנכח בתהוועדות²³), ובנסיעתו ב'יאכט'ה הרטית שלו שאל לפני כל תפילה את רב החובל היכן צד מזרחה, על מנת לדעת את הכיוון אליו יש להתפלל. לפליית רב החובל הסביר היהודי שמנגגו להתפלל שלוש פעמים ביום לבורא עולם, והדבר עורר את התפעלותו של רב החובל.

בתהוועדות אחש"פ, התאונן הרב על כך שלא התענינו לבדוק את פרטיה היסיפורי, אולם אותו רב חובל החל להתענין באמונה בה' והשפייע בכך גם על בני משפחתו ומכרייו. הרב אמר שיש לעשות 'טראס'ק' מסיפור זה. בהמשך לסיפור עורר הרב על החשיבות בתיקון רגע של שתיקה' בכל מוסדות החינוך וקשר זאת לרגע הפסח. המאמר ה' ד"ה 'כימי צאתך' ובהמשך הקדים הרב שיחה נוספת לביאור המושג 'יום הולדת' בו נולד האדם מחדש.

כ תשד"ג

התהוועדות התקיימה בליל שישי, ובראשיתה קישר הרב את דברי הברכה עם יום שישי בשבוע, הדברים נמשכו גם בשיחה הבאה בה ביאר הרב את תוכנו של יום שישי בקשר לחינוך ועורר על הצורך להנהייג' רגע של שתיקה'

23. שהחל בהנHEYTO זO ובקשת הרב כמתנת יום הולדת בי"א ניסן תשמ"א ראה ליקמן בכתבבה 'שי למורה'.